

Μυροί υς

Πανεπιστήμιο Αθηνών
Εργαστήριο Ευρωπαϊκής Ενοποίησης και Πολιτικής (ΕΕΕΠ)
eeep.pspa.uoa.gr
Email: newsletter_eeep@pspa.uoa.gr
Τηλ: 2103689535, 2103688963

Ενημερωτικό Δελτίο

για τις

ΕΥΡΩΠΑΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Τεύχος 81, Ιούνιος 2012

ΚΩΔΙΚΟΣ: 6029

Π. Κ. Ιωακειμίδης, «Τα λάθη της διαπραγμάτευσης» 2

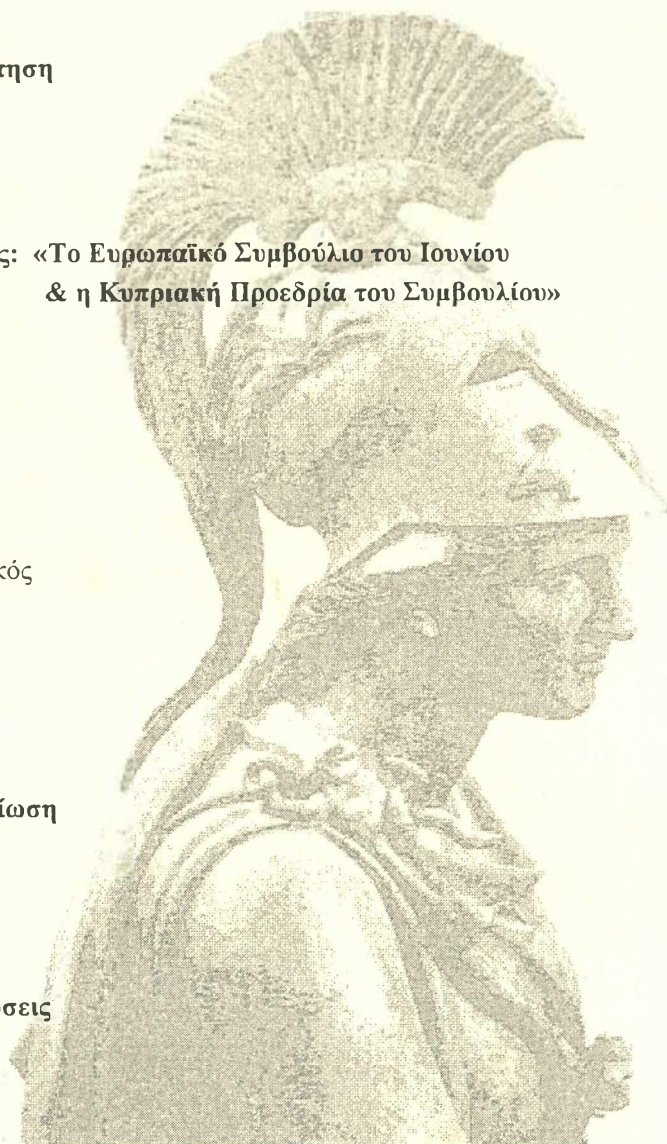
Επισκόπηση 5

Φάκελος: «Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ιουνίου
& η Κυπριακή Προεδρία του Συμβουλίου» 8

Τύπος 22
-Ελληνικός
- Ξένος

Τεκμηρίωση 27

Εκδηλώσεις 31

**ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
(ΕΕΕΠ)
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
Αιόλου 42-44, 105 60 Αθήνα.**

Το Εργαστήριο Ευρωπαϊκής Ενοποίησης και Πολιτικής (ΕΕΕΠ) ιδρύθηκε το Νοέμβριο του 2002 βάσει του Προεδρικού Διατάγματος 278/2002 στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης της Σχολής Νομικών, Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Πρόκειται για έναν ανεξάρτητο, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ερευνητικό και εκπαιδευτικό φορέα που λειτουργεί εντός Πανεπιστημίου διατηρώντας, ωστόσο, ευρεία διοικητική και οικονομική αυτονομία.

Το Εργαστήριο στοχεύει τόσο στην εξειδικευμένη μελέτη και διακλαδική προσέγγιση του φαινομένου της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης όσο και στην προώθηση του διαλόγου σε επιστημονική βάση. Έχει ως αποστολή τη συστηματική παρακολούθηση, ανάλυση, ερμηνεία και αξιολόγηση των εξελίξεων στον Ευρωπαϊκό χώρο, τη συνεργασία και ανταλλαγή επιστημονικών γνώσεων με άλλα ακαδημαϊκά ή ερευνητικά ιδρύματα στην Ελλάδα και το εξωτερικό, τη συμμετοχή σε εθνικά, κοινοτικά ή διεθνή προγράμματα εκπαίδευσης, κατάρτισης και επιμόρφωσης προσωπικού, την ανάπτυξη προγραμμάτων διδασκαλίας και τη διεξαγωγή βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας, την οργάνωση σεμιναρίων, συμποσίων, συνεδρίων, διαλέξεων, καθώς και την πραγματοποίηση δημοσιεύσεων και εκδόσεων.

Διευθυντής Εργαστηρίου: Καθηγητής Π.Κ. Ιωακειμίδης

Επιστημονικό Συμβούλιο: Π. Κ. Ιωακειμίδης, Π. Καζάκος, Ν. Μαραβέγιας, Μ. Τσινισιζέλης, Κ. Υφαντής, Ι. Υφαντόπουλος, Π. Βαρβαρούσης, Σ. Βέρνυ, Ε. Δούση, Ν. Κουτσιαράς.

Με το Εργαστήριο συνεργάζονται επίσης μέλη ΔΕΠ άλλων Πανεπιστημίων

Μηνιαία Έκδοση

Ιδιοκτήτης : Εργαστήριο Ευρωπαϊκής Ενοποίησης και Πολιτικής, Αιόλου 42-44, 105 60 Αθήνα
Εκδότης (& Επιστημονικός Υπεύθυνος Δελτίου): Καθηγητής Π. Κ. Ιωακειμίδης,
Διευθυντής Εργαστηρίου Ευρωπαϊκής Ενοποίησης και Πολιτικής, Αιόλου 42-44, 105 60 Αθήνα.

Συντακτική ομάδα: Δρ. Άννα Βαλλιανάτου (& υπεύθυνη σύνταξης), Δρ. Μαρίνα Πετρέλλη
Σε αυτό το τεύχος συνεργάστηκαν η κα Νίκη Κούκα και η κα Φωτεινή Κοτζαμάνη.
Για τυχόν παρατηρήσεις και σχόλια: 2103689535 & 2103688963, newsletter-eeep@pspa.uoa.gr

Π.Κ. Ιωακειμίδης, Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών, μέλος Δ.Σ. ΕΛΙΑΜΕΠ.

«Τα λάθη της διαπραγμάτευσης»

Καθώς έχει ξεκινήσει ένας νέος γύρος βασανιστικών διαπραγματεύσεων με εκπροσώπους της Τρόικας (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, ΔΝΤ), έχει ενδιαφέρον να ανασκοπήσουμε την πορεία των διαπραγματεύσεων αυτών εδώ και περισσότερο από δύο χρόνια για να διαπιστώσουμε τα ενδεχόμενα λάθη ή παραλείψεις που έγιναν. Οι διαπραγματεύσεις αυτές λαμβάνουν και παρουσιάζονται συνήθως με ένα έντονα δραματικό, ενίοτε εφιαλτικό τόνο. Θεωρούνται όχι απλώς ως μια λίγο-πολύ τεχνοκρατική διαπραγμάτευση, αλλά ως ένα κατακλυσμιαίο γεγονός που πρόκειται να κρίνει το μέλλον της χώρας αυτής, να φέρει ίσως τη συντέλεια του κόσμου και πάντως τη συντέλεια της Ελλάδας ενδεχομένως. Στα μάτια των απλών πολιτών είναι σχεδόν βέβαιο ότι η διαπραγμάτευση αυτή σπέρνει φόβο και τρόμο καθώς η Τρόικα εμφανίζεται να «απειλεί» συντάξεις, μισθούς, δικαιώματα κεκτημένα ή μη. Ουσιαστικά σημαντική μερίδα του κόσμου δεν πιστεύει καν ότι πρόκειται για διαπραγμάτευση όπου η κάθε πλευρά παρουσιάζει τις θέσεις, απόψεις και επιχειρήματά της και επιδιώκεται η αναζήτηση της κοινής συνισταμένης, του κοινού συμβιβασμού. Πολύς κόσμος τείνει να αποδεχθεί ότι οι εκπρόσωποι της Τρόικας «επιβάλλουν» τις θέσεις, απόψεις, απαιτήσεις τους. Το γεγονός ότι η διαπραγμάτευση έχει πάρει αυτό το χαρακτήρα -που σε σημαντικό βαθμό τείνει να την απονομιμοποιεί ως διαδικασία- οφείλεται σε μια σειρά από λάθη που έχουν διαπραχθεί και από τις δύο πλευρές (Ελλάδα και Τρόικα) στη διαχείριση της ελληνικής κρίσης αλλά και αυτών καθ' εαυτών των διαπραγματεύσεων. Θα μπορούσα να συνοψίσω τα κύρια λάθη της ελληνικής πλευράς στα ακόλουθα πέντε:

1. Μη διαχωρισμός της τεχνικής και πολιτικής διαπραγμάτευσης. Αυτό κατά την άποψή μου υπήρξε το αφετηριακό λάθος που το επέτρεψε κυρίως η ελληνική πλευρά. Με άλλα λόγια, η τριανδρία Π. Τόμσεν, Μ. Μορς και Κλ. Μαζούχ αποτελούν υψηλόβαθμα, τεχνοκρατικά στελέχη των θεσμών της Τρόικας. Δεν αποτελούν την Τρόικα – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, ΔΝΤ. Τα στελέχη αυτά διεξάγουν (και οφείλουν να διεξάγουν) την τεχνική πλευρά της διαπραγμάτευσης. Οι πολιτικοί επικεφαλής των οργάνων/θεσμών της Τρόικας θα όφειλαν να διεξάγουν την πολιτική πλευρά της διαπραγμάτευσης στο πλαίσιο των αντίστοιχων πολιτικών πλαισίων/θεσμών και με το αντίστοιχο πολιτικό προσωπικό από ελληνικής πλευράς. Με ευθύνη βασικά της ελληνικής πλευράς, η διάκριση αυτή ανάμεσα στην τεχνική και πολιτική διαπραγμάτευση καταπατήθηκε, κάτι που δεν έχει προηγούμενο ούτε στην ιστορία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ούτε του ΔΝΤ. Αυτό δεν σημαίνει ότι κυβερνητικοί πολιτικοί υπεύθυνοι θα έπρεπε να αποφύγουν τη συνάντηση/επαφές με την εν λόγω τριανδρία. Αλλά η τεχνική διαπραγμάτευση θα έπρεπε να διεξάγεται με το αντίστοιχο διοικητικό επίπεδο της χώρας.
2. Απουσία ελληνικού σχεδίου. Από την εκδήλωση της κρίσης και ουσιαστικά μέχρι σήμερα η ελληνική πλευρά απέτυχε να παρουσιάσει ένα ολοκληρωμένο, συνεκτικό, καλά επεξεργασμένο και τεκμηριωμένο ρεαλιστικό σχέδιο ελληνικής ιδιοκτησίας για την έξοδο από την κρίση και τη μελλοντική πορεία/προοπτική της χώρας. Το κενό από την απουσία του σχεδίου αυτού με συγκεκριμένες προτάσεις μεταρρυθμίσεων

καλύφθηκε ουσιαστικά από την Τρόικα και το μνημόνιο με όλα τα θετικά και αρνητικά, καλά και άσχημα. Αλλά τόσο τα μεν όσο και τα δε θεωρήθηκε ότι επιβάλλονται «από τα έξω» και επομένως στερούνται ευρύτερης νομιμοποίησης. Τα αποτελέσματα γνωστά.

3. Μη ανάδειξη διαρθρωτικού χαρακτήρα ελληνικού προβλήματος. Η ελληνική πλευρά απέτυχε εμφανώς να αναδείξει την πραγματική διάσταση του ελληνικού προβλήματος, αν και κάποιες προσπάθειες έγιναν προς την κατεύθυνση αυτή. Το ελληνικό πρόβλημα αντιμετωπίστηκε κατά βάση ως «πρόβλημα ελλείμματος και χρέους», ως ένα δηλαδή δημοσιονομικό πρόβλημα, ενώ στην ουσία του είναι ένα βαθύτερο διαρθρωτικό πρόβλημα. Αντιμετωπίστηκε ως οικονομικό πρόβλημα, ενώ είναι βαθύτατα πολιτικό με την έννοια ότι έλλειμμα και χρέος παράγονται ουσιαστικά ως συμπτώματα, από τις παθογένειες, ελλείμματα, αδυναμίες, δυσλειτουργίες, στρεβλώσεις, αγκυλώσεις του ελληνικού πολιτικού, κρατικού και κοινωνικού σχηματισμού. Ως εκ τούτου, η αντιμετώπιση του προβλήματος στη ρίζα του θα έπρεπε να αρχίσει με τις διαρθρωτικές αλλαγές. Οι εκπρόσωποι της Τρόικας δεν συνέλαβαν στην αρχή και αμφιβάλλω εάν έχουν συλλάβει και σήμερα την ουσιαστική φύση του ελληνικού προβλήματος.
4. Απουσία ενημέρωσης. Η ελληνική πλευρά έχει αποτύχει – θα έλεγα παταγωδώς – να ενημερώσει την ευρωπαϊκή κοινή γνώμη για το ελληνικό πρόβλημα. Ενώ θα έπρεπε να υπάρχει μια επιθετική στρατηγική ενημέρωσης, ουσιαστικά δεν υπάρχει τίποτα συνεκτικό. Αποσπασματικές επαφές της τελευταίας στιγμής με επιλεκτικές πολιτικές ηγεσίες και πέραν αυτού ουδέν. Ένα κυβερνητικό στέλεχος θα έπρεπε να οργάνωνε κυριολεκτικά τον Ευρωχώρο (πρωτεύουσες, ηγεσίες, διαμορφωτές κοινής γνώμης, κοινοβούλια, κ.λπ.). Υπάρχουν χώρες μέλη της Ένωσης που έχει να τις επισκεφθεί Έλληνας πολιτικός αξιωματούχος εδώ και χρόνια. Και βεβαίως δεν υπάρχει ούτε ένα καλογραμμένο κείμενο σε ξένη γλώσσα που να εξηγεί το ελληνικό πρόβλημα. Έτσι τα αρνητικά στερεότυπα σε βάρος της χώρας αναπαράγονται και αναπαράγονται...
5. Μη ανάδειξη επιτευγμάτων. Μια ειδικότερη πτυχή της απουσίας συστηματικής ενημέρωσης είναι ότι ακόμη και τα επιτεύγματα της χώρας τα δύο τελευταία χρόνια στη διαδικασία αντιμετώπισης της κρίσης, όπως το γεγονός ότι, παρά τις δυσκολίες, έχουν πραγματοποιηθεί τα δύο τρίτα της δημοσιονομικής προσαρμογής και έχει καλυφθεί το 60% της απωλεσθείσας ανταγωνιστικότητας, να αγνοείται. Η ευρύτερη ευρωπαϊκή κοινή γνώμη πιστεύει ότι η Ελλάδα δεν έχει κάνει απολύτως τίποτα, ότι κινείται σταθερά με την όπισθεν.

Είναι οπωσδήποτε στιγμή να διορθώσουμε κάποια από τα λάθη αυτά, όχι ως άλλοθι για να αποφύγουμε τις μεταρρυθμίσεις και προσαρμογές αλλά ως μέρος της διαδικασίας για την επιτάχυνσή τους.

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

«Η Ρουμανία και η Βουλγαρία συνεχίζουν να παραβιάζουν τους κανόνες δικαίου»¹

Σύμφωνα με τις εκθέσεις προόδου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (18/7/2012), οι εγκληματικές ενέργειες στη Βουλγαρία και η προσβολή του κράτους δικαίου στη Ρουμανία αποτελούν τα σημαντικότερα προβλήματα. Οι εκθέσεις προόδου για τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία επισημαίνουν τις εκκρεμότητες σχετικά με τη δικαστική μεταρρύθμιση, την καταπολέμηση της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος. Η Ε. Επιτροπή δήλωσε ότι συνολικά και οι δύο χώρες έχουν κάνει κάποια βήματα προόδου, αλλά δεν έχουν εκπληρώσει πλήρως τις αντίστοιχες προϋποθέσεις ούτε έχουν παραχθεί πειστικά αποτελέσματα στους τομείς της δικαστικής μεταρρύθμισης, της καταπολέμησης της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος. «Ο μηχανισμός ελέγχου και επαλήθευσης θα συνεχίσει να λειτουργεί και στις δύο χώρες, έως ότου επιτευχθούν οι στόχοι και μείνει ικανοποιημένη Ευρωπαϊκή Επιτροπή», σύμφωνα με δηλώσεις εκπροσώπου της Ε. Επιτροπής.

Οι προαναφερθείσες εκθέσεις προόδου είναι οι δέκατες στη σειρά από την ένταξη των δύο χωρών στην Ε.Ε. το 2007. Σε αντίθεση με το παρελθόν, οι πιο πρόσφατες εκθέσεις κάνουν μια συνολική αποτίμηση στην πρόοδο και τις ελλείψεις των τελευταίων πέντε ετών.

Ο Πρόεδρος της Ε. Επιτροπής Manuel Barroso δήλωσε στους

δημοσιογράφους ότι μια ακόμη έκθεση για τη **Ρουμανία** θα πρέπει να εκδοθεί πριν από το τέλος του έτους. Η συμπληρωματική έκθεση εκπονείται κατ'εξάιρεση, λόγω των πρόσφατων ενεργειών του Victor Ponta, απόρροια των οποίων είναι και η αντικατάσταση του Συνηγόρου του Πολίτη.

«Οι πολιτικοί δεν πρέπει να εκφοβίζουν τους δικαστές πριν την έκδοση μιας απόφασης ή να τους επιτίθενται όταν λαμβάνουν αποφάσεις που δεν είναι αρεστές. Επιπλέον, οι αρμοδιότητες του Συνταγματικού Δικαστηρίου δεν πρέπει να αλλάζουν «εν μία νυκτί», σύμφωνα με δηλώσεις του Προέδρου της Ε. Επιτροπής. Όμως, το ρουμανικό κοινοβούλιο ενέκρινε ένα αμφιλεγόμενο διάταγμα έκτακτης ανάγκης που θα περιόριζε τη δικαιοδοσία του συνταγματικού δικαστηρίου. Συγκεκριμένα το συνταγματικό δικαστήριο δε θα είχε δικαιοδοσία στις αποφάσεις του κοινοβουλίου, όταν πρόκειται για εσωτερικά κοινοβουλευτικά ζητήματα. Αυτό σημαίνει ότι η πρόσφατη απόλυση των προέδρων της Γερουσίας και της Κάτω Βουλής δε θα μπορεί πλέον να προσβληθεί στο δικαστήριο (το ίδιο ισχύει και για την απομάκρυνση του Συνηγόρου του Πολίτη).

Η Ε. Επιτροπή αναφέρει στην έκθεσή της ότι η Ρουμανία πρέπει να «αποκαταστήσει επείγοντως» τις αρμοδιότητες του Συνταγματικού Δικαστηρίου. Επισημαίνεται ότι η Ε. Επιτροπή έλαβε μια επιστολή (16/7/2012) από τη κυβέρνηση της χώρας με τη διαβεβαίωση ότι θα συμμορφωθεί. «Χωρίς τις πιο πρόσφατες εξελίξεις, μπορεί να χρησιμοποιήσουμε μια διαφορετική γλώσσα στην έκθεση προόδου»,

¹ Nielsen N., "Romania and Bulgaria continue to flout rule of law", 18/7/2012 στο euobserver.com/22/117008

σύμφωνα με εκπρόσωπο της Ε. Επιτροπής. Η Ρουμανία αναμένεται να καταργήσει τα έκτακτα διατάγματα σχετικά με τις εξουσίες του Συνταγματικού Δικαστηρίου και τους κανόνες διενέργειας δημοψηφίσματος. Επιπλέον, η Ε. Επιτροπή ζήτησε από τη Ρουμανία να αναθεωρήσει τις διαδικασίες διορισμού σε σημαντικές δημόσιες θέσεις, συμπεριλαμβανομένων των θέσεων του Συνηγόρου του Πολίτη, του Γενικού Εισαγγελέα και του Γενικού Εισαγγελέα της Εθνικής Διεύθυνσης Καταπολέμησης της Διαφθοράς (DNA). Πέρα από την εξασφάλιση μιας πιο διαφανούς δικαστικής διαδικασίας, η Ρουμανία πρέπει να θεσμοθετήσει μια πιο αξιόπιστη υπηρεσία αντιμετώπισης των οργανωμένων συμφερόντων. Θα πρέπει να συνεχίσουν να διώκουν τις υποθέσεις διαφθοράς σε ανώτερο επίπεδο και να λαμβάνουν περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση της εγκληματικότητας στην τοπική αυτοδιοίκηση.

Σύμφωνα με δημοσιεύματα της βουλγαρικής εφημερίδας Galeria, ο πρωθυπουργός της **Βουλγαρίας** Boyko Borisov εμπόδισε τον διευθύνοντα σύμβουλο των τελωνείων της χώρας να συνεχίσει τη διερεύνηση περιπτώσεων απάτης σε μεγάλο εργοστάσιο ζυθοποιίας τον Ιανουάριο του 2011. Όπως επισημαίνεται από δημοσιογραφικούς κύκλους, λίγες μέρες αργότερα, μια βόμβα εξερράγη μπροστά από το γραφείο της εφημερίδας τραυματίζοντας σοβαρά έναν από τους δημοσιογράφους της εφημερίδας. Όλο αυτό το υλικό παρουσιάστηκε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τον Ιούνιο του 2012 από το δημοσιογράφο Yavor Dachkov, χωρίς η Βουλγαρική κυβέρνηση να δώσει καμία εξήγηση.

Η έκθεση της Ε. Επιτροπής για τη Βουλγαρία δεν κάνει καμία αναφορά σε

αυτό το περιστατικό αλλά υπογραμμίζει την έλλειψη πειστικών αποτελεσμάτων για τις προσπάθειες της Βουλγαρίας να σταματήσει τα φαινόμενα διαφθοράς και οργανωμένου εγκλήματος σε υψηλό επίπεδο. Παρά το γεγονός ότι εισήγαγε ένα νέο ποινικό κώδικα και ότι το 2010 παρουσίασε υποθέσεις στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο, δεν κατεγράφη ιδιαίτερη πρόοδος στις πιο σημαντικές υποθέσεις διαφθοράς και οργανωμένου εγκλήματος. Σύμφωνα με την έκθεση της Ε. Επιτροπής, «αν και η Βουλγαρία επένδυσε σημαντικά στη βελτίωση του θεσμικού και νομικού πλαισίου για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, από το 2010 τα αποτελέσματα ήταν περιορισμένα». Οι αθωωτικές αποφάσεις (παρά την ύπαρξη συντριπτικών αποδεικτικών στοιχείων) και ο μικρός αριθμός των ποινών κατά του οργανωμένου εγκλήματος καταδεικνύουν την έλλειψη επαγγελματισμού και τις αδυναμίες της δικαστικής διαδικασίας μεταξύ των αστυνομικών, της υπηρεσίας δίωξης και των δικαστηρίων.

Εν τω μεταξύ, η ευρωπαϊκή υπηρεσία της Europol εκτιμά ότι ο ετήσιος κύκλος εργασιών των δώδεκα πιο σημαντικών δραστηριοτήτων του οργανωμένου εγκλήματος στη Βουλγαρία είναι ισοδύναμος με το 4,8% του ΑΕΠ της ή με €1,8 δισ. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα εκδώσει μια άλλη έκθεση το επόμενο έτος, σε ένα εύλογο χρονικό διάστημα προκειμένου να μπορεί να επιδείξει η Βουλγαρία βελτίωση της κατάστασης.

«Οι τελευταίες διαφορές λίγος πριν την ένταξη της Κροατίας²».

Η Σλοβενία απείλησε να μπλοκάρει την ένταξη της Κροατίας στην Ε.Ε., εξαιτίας ενός εκκρεμούς ζητήματος (που χρονολογείται πριν την διάλυση της Γιουγκοσλαβίας το 1991) που αφορά σε χρέη της σλοβενικής τράπεζας Ljubljanska Banka (LB) σε Κροάτες καταθέτες (περίπου €172 εκ.). Η Κροατία ελπίζει να ενταχθεί στην Ε.Ε. τον Ιούλιο του 2013, ωστόσο αυτό θα γίνει μόνο εάν όλα τα κράτη μέλη της Ε.Ε., συμπεριλαμβανομένης και της Σλοβενίας, επικυρώσουν τη συμφωνία ένταξης.

Η Κροατία θέλει να διεξάγει διμερείς συνομιλίες με τη Σλοβενία σχετικά με αυτό. Ωστόσο η Σλοβενία αναφέρει ότι το θέμα πρέπει να επιλυθεί ως μέρος ευρύτερων συνομιλιών για όλες τις διαφορές μεταξύ των πρώην κρατών της Γιουγκοσλαβίας υπό την διαμεσολάβηση της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών που έχει έδρα τη Βασιλεία.

«Προσωπικά εύχομαι η Κροατία να ενταχθεί στην Ε.Ε. το συντομότερο δυνατό και να επικυρώσουμε τη συμφωνία», δήλωσε ο Υπουργός Εξωτερικών της Σλοβενίας Karl Erjavec στο περιθώριο συνάντησης των υπουργών εξωτερικών της Ε.Ε. στις Βρυξέλλες. «Ωστόσο προϋπόθεση αποτελεί να λύσουμε το ζήτημα της τράπεζας LB στην ίδια γραμμή με τις υποχρεώσεις που συμφώνησε η Κροατία όταν έκλεισε το Κεφάλαιο Τέσσερα», πρόσθεσε, αναφερόμενος στην απαίτηση της Ε.Ε. απέναντι στα νέα κράτη μέλη περί ελεύθερης ροής κεφαλαίων. Η

Σλοβενία, που αποτελεί τη μόνη πρώην χώρα της Γιουγκοσλαβίας που εντάχθηκε στην Ε.Ε. μέχρι τώρα, λέει ότι η Κροατία συμφώνησε η επίλυση του θέματος να είναι μέρος των ενταξιακών συνομιλιών.

Η Υπουργός Εξωτερικών της Κροατίας Vesna Pusić που επίσης βρέθηκε στη συνάντηση στις Βρυξέλλες, τόνισε ότι τα ζητήματα της ένταξης στην Ε.Ε. και το θέμα της LB δεν πρέπει να εξεταστούν από κοινού. «Πιστεύω πως Κροατία και Σλοβενία χρειάζονται ευρωπαϊκή σύμπραξη και για αυτό το λόγο αυτά τα δύο ζητήματα πρέπει να εξεταστούν ξεχωριστά», τόνισε στο κροατικό πρακτορείο Hina. Η Ε. Επιτροπή τόνισε ότι εναπόκειται στα δύο κράτη να επιλύσουν το ζήτημα και εξέφρασε την ελπίδα να μην καθυστερήσει το εν λόγω θέμα, την ένταξη της Κροατίας στην Ε.Ε. «Βλέπουμε το θέμα ως διμερές μεταξύ Σλοβενίας και Κροατίας. Συνεχίζουμε να ενθαρρύνουμε και τις δύο πλευρές να βρουν μια αμοιβαία αποδεκτή λύση», επεσήμανε ο εκπρόσωπος της Ε. Επιτροπής Peter Stano.

² «Διμερείς διαφορές εμποδίζουν την διαδικασία ένταξης της Κροατίας», 25/07/2012 EurActiv.gr

ΦΑΚΕΛΟΣ
ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΙΟΥΝΙΟΥ
&
Η ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ Ε.Ε.

ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ 28-29/6/2012

Τα αποτελέσματα της Διάσκεψης Κορυφής για την ευρωζώνη³

Στις 28 και 29 Ιουνίου 2012 οι ηγέτες της ευρωζώνης συμφώνησαν για τη λήψη σημαντικών βραχυπρόθεσμων μέτρων για τη διασφάλιση της σταθερότητας της ευρωζώνης. Έως το τέλος του 2012 θα αναπτυχθεί λεπτομερέστερα ένα πιο μακροπρόθεσμο όραμα για την ενίσχυση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης.

Το μέλλον της ONE

Κατόπιν συζήτησης για την έκθεση με τίτλο «Προς μια ουσιαστική Οικονομική και Νομισματική Ένωση», οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων κάλεσαν τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Herman Van Rompuy να αναπτύξει, σε στενή συνεργασία με τους Προέδρους της Επιτροπής, της Ευρωομάδας και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, ένα «συγκεκριμένο και χρονικά δεσμευτικό οδικό χάρτη για την υλοποίηση της πραγματικής Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης».

Το όραμα για τη μελλοντική ONE που περιγράφεται στην προαναφερόμενη έκθεση αποτελείται από τέσσερα συστατικά στοιχεία:

- ενοποιημένο χρηματοοικονομικό πλαίσιο,
- ενοποιημένο δημοσιονομικό πλαίσιο,
- ενοποιημένο πλαίσιο οικονομικής πολιτικής, και
- ενισχυμένη δημοκρατική νομιμοποίηση και λογοδοσία.

Δήλωση της Διάσκεψης Κορυφής της ευρωζώνης⁴

Οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων της ζώνης του ευρώ αποφάσισαν:

- να θεσπίσουν ενιαίο εποπτικό μηχανισμό για τις τράπεζες, τον οποίο θα διαχειρίζεται η ΕΚΤ, και μετά τη δημιουργία του μηχανισμού αυτού
- να δώσουν στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (ΕΜΣ) τη δυνατότητα να χρηματοδοτεί άμεσα τις τράπεζες.

Η ανακεφαλαιοποίηση των ισπανικών τραπεζών θα αρχίσει με βάση τους ισχύοντες κανόνες, δηλαδή με την παροχή βοήθειας μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ), ωστόσο να καταστεί διαθέσιμος ο ΕΜΣ. Τα κεφάλαια θα μεταφερθούν εν συνεχεία στον ΕΜΣ χωρίς να αποκτήσουν καθεστώς προτεραιότητας.

³ <http://www.european-council.europa.eu/home-page/highlights/summit-impact-on-the-eurozone?lang=el>

⁴ <http://www.european-council.europa.eu/home-page/highlights/euro-area-summit-statement?lang=el>

Συμφωνήθηκε επίσης ότι τα κεφάλαια του ΕΤΧΣ/ΕΜΣ μπορούν να χρησιμοποιηθούν με ευέλικτο τρόπο για την αγορά ομολόγων κρατών μελών που τηρούν τους κοινούς κανόνες, τις συστάσεις και τα χρονοδιαγράμματα.

Η Ευρωομάδα κλήθηκε να εφαρμόσει τις αποφάσεις αυτές έως τις 9 Ιουλίου 2012.

Σύμφωνο για τη ανάπτυξη και την απασχόληση

Στο πλαίσιο των μέτρων φορολογικής πολιτικής, ορισμένα κράτη μέλη θα υποβάλουν αίτημα ενισχυμένης συνεργασίας για τη θέσπιση φόρου επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών. Τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στο σύμφωνο για το ευρώ+ θα συνεχίσουν τις συζητήσεις τους για ζητήματα φορολογικής πολιτικής.

- Οι ηγέτες έλαβαν επίσης και άλλες αποφάσεις για την τόνωση της ανάπτυξης οι οποίες δεν θα εφαρμοστούν μόνο στην ευρωζώνη αλλά στο σύνολο των 27 κρατών μελών. Επί παραδείγματι, θα κινητοποιηθούν 120 δισεκατομμύρια ευρώ με στόχο:
- την αύξηση του καταβληθέντος κεφαλαίου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων κατά 10 δισεκατομμύρια ευρώ,
- την έναρξη της πιλοτικής φάσης των ομολόγων χρηματοδότησης έργων υποδομής στους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας και των ευρυζωνικών δικτύων, και
- την ανακατανομή κεφαλαίων από τα διαρθρωτικά ταμεία για τη στήριξη των ΜΜΕ και της απασχόλησης των νέων και τη χορήγηση επιπλέον 55 δισεκατομμυρίων ευρώ για μέτρα τόνωσης της ανάπτυξης. »

«Τα αποτελέσματα του πρόσφατου Ευρωπαϊκού Συμβουλίου με την Ε.Ε. σε κατάσταση βαθιάς κρίσης»,⁵

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο που συνήλθε στις 28-29 Ιουνίου 2012 πραγματοποιήθηκε σε «κατάσταση βαθιάς κρίσης». Για άλλη μια φορά, το βασικό ζήτημα ήταν η κρίση χρέους στην ευρωζώνη. Όμως, για πρώτη φορά μετά το ξέσπασμα της κρίσης το 2010, η Ελλάδα δεν ήταν στην ημερήσια διάταξη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, καθώς η νέα ελληνική κυβέρνηση και οι ευρωπαίοι εταίροι της περίμεναν την επίσκεψη της Τρόικας. Κατά την χρονική περίοδο πριν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ιουνίου 2012, η κρίση φαινόταν να κινείται προς μια έκρηξη και δεν υπήρχε πλέον καμία αμφιβολία ότι το μέλλον του κοινού νομίσματος ήταν σε κίνδυνο. Η κρίση είχε διεισδύσει ακόμα βαθύτερα στο κέντρο της ευρωζώνης, στην Ιταλία και την Ισπανία. Η Ισπανία αναγκάστηκε να ζητήσει €100 δισ. από τα κεφάλαια διάσωσης της Ε.Ε. για την ανακεφαλαιοποίηση του τραπεζικού τομέα. Στην Ιταλία, η δημόσια στήριξη για την κυβέρνηση τεχνοκρατών μειωνόταν συνεχώς και ο Ιταλός πρωθυπουργός Mario Monti υποστήριξε ότι η Σύνοδος Κορυφής θα πρέπει να συνεχιστεί για όσο διάστημα ήταν αναγκαίο να ληφθούν αποφάσεις που θα βοηθήσουν να τεθούν υπό έλεγχο τα spreads. Λίγες ημέρες πριν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ιουνίου και πριν αναλάβει την εκ περιτροπής Προεδρία του Συμβουλίου της Ε.Ε. η Κύπρος έγινε η πέμπτη χώρα που

Μετάφραση μέρους της Ανάλυσης του ΕΡΚ, Janis A. Emmanouilidis, "The prospects of ambitious muddling through – the results of an EU Summit in deep crisis mode", ΕΡΚ Post Summit Analysis, 2/7/2012 στο www.epc.eu

έκανε αίτηση για ένα σχέδιο διάσωσης, εξαιτίας της μεγάλης έκθεσης του τραπεζικού της τομέα στην Ελλάδα.

Εκτός Ευρώπης, η πίεση προς τους ηγέτες της Ε.Ε. για την αντιμετώπιση της κρίσης εντεινόταν. Ωστόσο, οι προσδοκίες ήταν χαμηλές, καθώς οι εντάσεις μεταξύ των κυβερνήσεων των κρατών μελών είχαν οξυνθεί. Έντονη κριτική είχε ασκηθεί στη γερμανική κυβέρνηση εντός και εκτός της Ευρώπης για το χειρισμό της κρίσης και ιδίως για την άρνησή της να συμφωνήσει σε πρόσθετα μέτρα για την άμεση αντιμετώπιση της κρίσης και την κοινή έκδοση ευρωομολόγου. Πριν την Σύνοδο Κορυφής υπήρχαν φήμες ότι ο Ιταλός Πρωθυπουργός Mario Monti θα άφηνε τη Σύνοδο Κορυφής να οδηγηθεί σε αδιέξοδο αν το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ) ή ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας (ΕΜΣ) δεν χρησιμοποιηθούν για να αγοράσουν κρατικά ομόλογα, προκειμένου να ηρεμήσουν οι αγορές. Από την άλλη πλευρά, η Γερμανίδα Καγκελάρια Angela Merkel βρισκόταν σε μεγάλη πίεση, δεδομένου ότι θα αντιμετώπιζε μια κρίσιμη ψηφοφορία στη Βουλή για τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας και τη Συνθήκη Σταθερότητας αμέσως μετά το τέλος της Συνόδου Κορυφής, με απαιτούμενη την πλειοψηφία των δύο τρίτων.

Μετά από αλλαγές στην αρχική ημερήσια διάταξη, μακρές συζητήσεις κατά τη διάρκεια της πρώτης ημέρας της Συνόδου Κορυφής και ισχυρές πιέσεις από την Ιταλία και την Ισπανία, οι ηγέτες της ευρωζώνης κατέληξαν σε συμφωνία για δύο άμεσα μέτρα για την αντιμετώπιση της κρίσης: την άμεση ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών και την υποστήριξη από τον Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας / Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας, χωρίς να υπάρχει πλήρες πρόγραμμα, όπως αυτό που υιοθετήθηκε από την Ελλάδα, την Πορτογαλία ή την Ιρλανδία. Η Ε.Ε. των 27 κρατών-μελών υπέγραψε ένα «Σύμφωνο για την Ανάπτυξη και την Απασχόληση» και συμφώνησε για τα επόμενα βήματα στην πορεία προς την περαιτέρω εμβάθυνση της οικονομικής και δημοσιονομικής ολοκλήρωσης. Ωστόσο, παραμένουν πολλά ερωτήματα και αβεβαιότητες για αυτές τις τρεις βασικές αποφάσεις.

Κατά τη διάρκεια των συζητήσεων του πρόσφατου Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, οι ηγέτες της Ε.Ε. συζήτησαν, επίσης, για τις μακροπρόθεσμες προοπτικές για την εμβάθυνση της δημοσιονομικής, οικονομικής και πολιτικής ολοκλήρωσης, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της έκθεσης «Προς μια πραγματική οικονομική και νομισματική Ένωση», που υποβλήθηκε από τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και εκπονήθηκε σε συνεργασία με τους Προέδρους της Ε. Επιτροπής, της Ευρωομάδας και της ΕΚΤ. Η έκθεση περιείχε βραχυπρόθεσμα μέτρα για την αντιμετώπιση της κρίσης ενώ ο στόχος της είναι να κινηθεί η Ε.Ε. προς μια αρχιτεκτονική ισχυρότερης Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης την επόμενη δεκαετία. Ορισμένοι σχολιαστές υποστηρίζουν ότι οι θεσμοί της Ε.Ε. και τα κράτη μέλη θα πρέπει να επικεντρωθούν στις άμεσες προκλήσεις της κρίσης. Σύμφωνα με τον Ιωάννη Εμμανουηλίδη, η μεγάλη ανισορροπία μεταξύ της «Οικονομικής Ένωσης» και της «Νομισματικής Ένωσης» στην ΟΝΕ αποτελεί μία από τις βασικές διαρθρωτικές αιτίες της κρίσης. Είναι επομένως αναγκαίο να προχωρήσει η Ε.Ε. προς ένα υψηλότερο επίπεδο οικονομικής, δημοσιονομικής και πολιτικής ολοκλήρωσης προκειμένου να ξεπεραστεί η κρίση, ακόμα και αν η διαδικασία αυτή είναι πολύπλοκη, δύσκαμπτη και χρονοβόρος.

Οι ευρωπαίοι ηγέτες της Ε.Ε. δεν συμφώνησαν αναφορικά με το περιεχόμενο της έκθεσης, αλλά κάλεσαν τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου να εκπονήσει μια ακόμη έκθεση-οδικό χάρτη για την επίτευξη μιας πραγματικής οικονομικής και

νομισματικής ένωσης, και πάλι σε στενή συνεργασία με τους προέδρους της Ε. Επιτροπής, της Ευρωομάδας και της ΕΚΤ. Η ενδιάμεση έκθεση θα παρουσιαστεί τον Οκτώβριο του 2012 και μια τελική έκθεση θα παρουσιαστεί πριν από το τέλος του έτους.

Μετά την τελευταία κλιμάκωση της κρίσης και τις αποφάσεις που ελήφθησαν στη Σύνοδο Κορυφής του Ιουνίου 2012 είναι ώρα να αναρωτηθούμε τι θα συμβεί στη συνέχεια. Στις παρούσες συνθήκες δεν μπορεί να γίνει μια πραγματικά καλή πρόβλεψη για το πώς θα τελειώσει η κρίση και πώς θα επηρεαστεί η Ευρώπη στο εσωτερικό και στο εξωτερικό της. Περισσότερα από δυόμιση χρόνια μετά το ξέσπασμα της κρίσης, η Ε.Ε. εξακολουθεί να αγωνίζεται για να την ξεπεράσει. Η κρίση βάθυνε και σταδιακά επεκτάθηκε από την περιφέρεια της ευρωζώνης στον πυρήνα της παρόλο που τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα της Ε.Ε. και οι κυβερνήσεις, ιδιαίτερα των χωρών της ευρωζώνης, ενίσχυσαν την ευρωπαϊκή οικονομική διακυβέρνηση με τρόπους που θα ήταν αδιανόητοι πριν από μερικά χρόνια. Όποιο και αν είναι το τελικό αποτέλεσμα, η κρίση θα διαμορφώσει ριζικά το μέλλον της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Οι ιστορικοί του μέλλοντος θα ισχυρισθούν ότι η κρίση του ευρώ ήταν ιστορικά ένα σημείο καμπής.

Στην χειρότερη περίπτωση, η κρίση του δημόσιου χρέους θα μπορούσε να οδηγήσει σε κατάρρευση της ευρωζώνης και να προκαλέσει μια συνολική διάλυση της Ε.Ε. στη σημερινή της μορφή. Αυτό το σενάριο δε φαίνεται, ακόμα, πιθανό, καθώς όλα τα κράτη μέλη, τόσο εντός όσο και εκτός της ευρωζώνης, φαίνονται πρόθυμα να αποφύγουν τις τεράστιες οικονομικές, δημοσιονομικές, πολιτικές και κοινωνικές δαπάνες που θα προκύψουν. Αλλά ο κίνδυνος μιας θεμελιώδους διάλυσης έχει αυξηθεί και, πλέον, κανείς δεν μπορεί να αποκλείσει αυτό το ενδεχόμενο, αν τα πράγματα ξεφύγουν από τον έλεγχο, αν η κρίση του ευρώ φθάσει σε ένα σημείο χωρίς επιστροφή, αν η κρίση συνεχίζει να επιβαρύνεται και να προκαλεί μια «χιονοστιβάδα» η οποία έχει τη δυνατότητα να θάψει το ευρωπαϊκό σχέδιο στο πέραςμά της. Ευτυχώς, το σενάριο του «Τιτανικού» δεν είναι το πιο πιθανό. Αλλά είναι επίσης πιθανό στο εγγύς μέλλον, η ΕΕ των 27/28 να κάνει ένα γιγάντιο βήμα προς την κατεύθυνση των «Ηνωμένων Πολιτειών της Ευρώπης», μια πραγματική ομοσπονδιακή οντότητα στην οποία τα κράτη μέλη θα συμφωνήσουν να εκχωρήσουν την εθνική κυριαρχία τους στον τομέα των φορολογικών και οικονομικών υποθέσεων και σε άλλους τομείς, όπως είναι ο τομέας της εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας ή ο τομέας της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων.

Η εμπειρία των τελευταίων δυόμιση ετών καθώς και τα αποτελέσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Ιουνίου του 2012 καταδεικνύουν ότι το *muddling through* θα αποτελεί τη λογική που θα κυριαρχήσει στην Ε.Ε. στο εγγύς μέλλον. Ωστόσο, σε αντίθεση με το παρελθόν, οι αυξανόμενες (υπαρξιακές) πιέσεις από την κρίση του ευρώ και το συνεχή έλεγχο της Ε.Ε. από τις αγορές και τους πολίτες χρειάζονται τολμηρές πολιτικές απαντήσεις που θα ξεπερνούν τον ελάχιστο κοινό παρονομαστή. Εν τέλει, η λογική του *muddling through* θα οδηγήσει πιθανότατα σε μια *suī generis* μεγαλύτερη οικονομική και δημοσιονομική ολοκλήρωση- ιδίως μεταξύ των χωρών της ευρωζώνης – με έναν δεσμευτικό συντονισμό των εθνικών προϋπολογισμών και ένα υψηλότερο επίπεδο συντονισμού των οικονομικών. Η επίλυση της κρίσης απαιτεί «περισσότερη Ευρώπη». Αλλά είναι αδύνατον να προβλέψουμε το τελικό αποτέλεσμα, δεδομένου ότι αυτό θα είναι αποτέλεσμα ενός πολύ λεπτού και δύσκολου συμβιβασμού στο τέλος μιας σύνθετης διαδικασίας που γεφυρώνει εξαιρετικά αποκλίνουσες θέσεις.

Τα πρώτα βήματα προς την κατεύθυνση μιας «τραπεζικής ένωσης» που ελήφθησαν στο τελευταίο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποδεικνύουν ότι οι χώρες της ευρωζώνης είναι πιθανό να προχωρήσουν πιο γρήγορα από τις υπόλοιπες. Είναι, όμως, πιθανό η διαδικασία εμβάθυνσης και ένταξης στην ευρωζώνη να παραμείνει ανοικτή και στα άλλα κράτη μέλη. Οι χώρες της Ε.Ε. εμφανίζονται πρόθυμες να αποφύγουν μια βαθιά διάσπαση στο εσωτερικό της Ένωσης μεταξύ των «εντός» «σε λίγο εντός» και των «εκτός» (από την ευρωζώνη), η οποία θα μπορούσε να έχει αρνητικές επιπτώσεις για την Ε.Ε. και ιδιαίτερα για την ενιαία αγορά, τον ακρογωνιαίο λίθο της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Η ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΠΡΟΕΔΡΙΑ

Προτεραιότητες της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωση (έγγραφο Προτεραιοτήτων), 1η Ιουλίου – 31η Δεκεμβρίου 2012⁶

Προς μια Καλύτερη Ευρώπη

Η Ευρωπαϊκή Ένωση χρειάζεται να αντεπεξέλθει πιο δυνατό από την τρέχουσα οικονομική κρίση και να ενισχύσει τη θέση της στη διεθνή σκηνή. Σήμερα, περισσότερο από ποτέ, είναι αναγκαίο να εμβυθιστεί περισσότερο η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, να ενισχυθεί η κοινωνική συνοχή και να διασφαλιστεί καλύτερη ποιότητα ζωής για τους ευρωπαίους πολίτες. Είναι σημαντικό να ληφθούν μέτρα λιτότητας, ώστε να επανακτηθεί η εμπιστοσύνη στην αγορά και να διασφαλιστεί η σταθερότητα. Παράλληλα, όμως, είναι επιτακτικό να ληφθούν μέτρα ώστε να προωθηθεί ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς και δημιουργία θέσεων εργασίας. Η Ένωση χρειάζεται να βρεθεί πιο κοντά στους πολίτες της και να τους επικοινωνήσει ένα μήνυμα ελπίδας και αλληλεγγύης, με κοινωνική ευαισθησία. Την ίδια στιγμή, η ΕΕ χρειάζεται να ενισχύσει τον διεθνή της ρόλο, καθώς θα βρίσκεται πιο κοντά στους γείτονές της. Η κινητήρια δύναμη για τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις πρέπει να είναι οι θεμελιώδεις αρχές και αξίες της Ένωσης.

1. Ευρώπη, πιο αποτελεσματική και βιώσιμη

Στόχος θα είναι η προώθηση αποτελεσματικών πολιτικών που θα οδηγήσουν σε πιο αποδοτικό διακυβέρνηση, αντιμετωπίζοντας την αβεβαιότητα και την αστάθεια που προκλήθηκε από την κρίση. Οι διαπραγματεύσεις του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου για την περίοδο 2014 – 2020 θα αποτελέσουν την κύρια προτεραιότητα της Κυπριακής Προεδρίας. Η Προεδρία θα εργαστεί προς την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων και τη δημιουργία ενός δίκαιου και αποδοτικού προϋπολογισμού, που να στηρίζει την ανάπτυξη και να ενισχύσει τις ευκαιρίες απασχόλησης. Έμφαση θα δοθεί στην ποιότητα των δαπανών, ώστε οι πολιτικές και τα προγράμματα που θα χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του νέου Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου να είναι πολιτικής με πραγματικό ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία. Οι συνέργειες είναι ιδιαίτερης σημασίας και η συμπληρωματικότητα με τις εθνικές πολιτικές πρέπει να διασφαλιστεί. Στα πλαίσια αυτό, η Προεδρία θα προσπαθήσει επίσης να πετύχει όσο το δυνατό περισσότερη πρόοδο στις διαπραγματεύσεις του νομοθετικού πλαισίου αναφορικά με τις κοινής πολιτικής, όπως την Κοινή Γεωργική Πολιτική και Κοινή Αλιευτική Πολιτική,

⁶ <http://www.cy2012.eu/index.php/en/file/A74oOCCSMdD2nxXo9+AUZw==/>

την Πολιτική Συνοχής και τις Πολιτικές της Έρευνας και Καινοτομίας (Ορίζοντας 2020), καθώς και των χρηματοδοτικών προγραμμάτων για τις τομεακές πολιτικές.

Σε συνέχεια των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου τον Φεβρουάριο 2012, η Κυπριακή Προεδρία θα δώσει έμφαση στην ενεργειακή πολιτική. Σε Διευρωπαϊκά Δίκτυα μεταφορών, τηλεπικοινωνιών και ενέργειας και η Διευκόλυνση ‘Συνδέοντας την Ευρώπη’ είναι σημαντική για την Κυπριακή Προεδρία η υιοθέτηση αυτών των εργαλείων είναι ύψιστης σημαίας για την προαγωγή της ανταγωνιστικότητας στην Ευρώπη, βελτιώνοντας τις υποδομές και ενισχύοντας την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή των Κρατών Μελών. Έμφαση θα δοθεί επίσης στην αειφόρο ανάπτυξη και στη συνέχεια μετά τη Σύνοδο του Ρίο+20. Στα πλαίσια της στρατηγικής Ευρώπη 2020, θα προωθηθεί η ποιοτική πράσινη ανάπτυξη, χωρίς αποκλεισμούς, μέσω της βιώσιμης διαχείρισης των πόρων και ειδικότερα του νερού. Είναι σημαντικό για την Ε.Ε. οι πολιτικές για την κλιματικό αλλαγή, το περιβάλλον και την ενέργεια να εφαρμόζονται με ολοκληρωμένο τρόπο. Επιπρόσθετα, η Κυπριακή Προεδρία προσβλέπει στην ‘επανενεργοποίηση’ της Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Πολιτικής, η οποία θα αντιμετωπίσει τις σχετικές προκλήσεις με αποδοτικό και βιώσιμο τρόπο.

2. Ευρώπη, με πιο αποδοτική οικονομία, βασισμένη στην ανάπτυξη

Η οικονομική κρίση ανέδειξε την ανάγκη για περισσότερη αποτελεσματικότητα των πολιτικών και των μέτρων της Ένωσης. Η προσέγγιση που χρειάζεται για ανάκαμψη των ευρωπαϊκών οικονομιών πρέπει να περιλαμβάνει τόσο μέτρα δημοσιονομικής εξυγίανσης, όσο και μέτρα για βιώσιμη, οικονομικό ανάπτυξη.

Η Προεδρία θα επιδιώξει να εργαστεί για ένα νέο ενισχυμένο πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης και να ενισχύσει τη δημοσιονομική εποπτεία, ώστε να διασφαλιστεί η δημοσιονομική σταθερότητα. Παράλληλα, η Ε.Ε. χρειάζεται να ανακάμψει από την κρίση και να τονώσει την ανάπτυξη. Εν προκειμένω, η παρακολούθηση της εφαρμογής της Στρατηγικής Ευρώπη 2020 είναι εξίσου σημαντική για την Κυπριακή Προεδρία.

Ύψιστης σημασίας αποτελεί η ενίσχυση του κανονιστικού πλαισίου των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, μέσω της εφαρμογής μέτρων για περισσότερη διαφάνεια στην αγορά, προστασία των καταναλωτών και των επενδυτών και αποτελεσματική διαχείριση των χρηματοπιστωτικών κρίσεων. Επιπρόσθετα, με την ευκαιρία της 20^{ης} επετείου της Ενιαίας Αγοράς, η Προεδρία θα προωθήσει την εμβάθυνση της εσωτερικής αγοράς, μέσω της προώθησης σχετικών πρωτοβουλιών με έμφαση στο ρόλο των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων. Η ενίσχυση της ενιαίας αγοράς είναι σημαντικός παράγοντας για την τόνωση της οικονομικής ανάπτυξης και της ευρωπαϊκής οικονομίας. Η Προεδρία θα προωθήσει, επίσης, μια αποτελεσματική ενιαία ψηφιακή αγορά, στα πλαίσια του Ψηφιακού Θεματολογίου για την Ευρώπη.

3. Ευρώπη, που να σημαίνει περισσότερα για τους πολίτες της, με αλληλεγγύη και κοινωνική συνοχή.

Η Κυπριακή Προεδρία επιδιώκει να φέρει την Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της, δίνοντας έμφαση στη νεανική απασχόληση, ενώνει και των ανοδικών δεικτών ανεργίας στους νέους στην Ένωση. Επιπρόσθετα, ένας από τους κύριους στόχους της Προεδρίας θα είναι η δημιουργία του Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου μέχρι το τέλος του 2012, με την ενίσχυση της συνεργασίας των κρατών μελών για την προστασία των δικαιωμάτων όσων έχουν ανάγκη διεθνούς προστασίας.

Η Προεδρία θα διαχειριστεί θύματα που σχετίζονται με το Ευρωπαϊκό Έτος Ενεργού Γήρανσης και Αλληλεγγύης μεταξύ των Γενεών και θέματα σχετικά με την

υγεία και την ευημερία των παιδιών, όπως η πρόληψη των ασθενειών, η προώθηση υγιούς τρόπου ζωής, καθώς και η πρόληψη και καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας. Ιδιαίτερη βαρύτητα θα δοθεί και σε θέματα παιδείας και πολιτισμού, όπως η προώθηση του αλφαριθμητισμού και η παροχή πιο ποιοτικής παιδείας και εκπαίδευσης, ώστε να ικανοποιούνται οι ανάγκες της αγοράς εργασίας. Τα σχετικά χρηματοδοτικά προγράμματα σε αυτούς τους τομείς είναι εξίσου σημαντικά. Η Προεδρία θα δώσει έμφαση στην περαιτέρω συμμετοχή και εμπλοκή των κοινωνικών εταίρων, των ΜΚΟ και των τοπικών διοικήσεων για τον καθορισμό και την εφαρμογή της στρατηγικής Ευρώπη 2020. Επιπλέον, το νέο νομικό πλαίσιο για την προστασία των προσωπικών δεδομένων είναι ακόμα μια προτεραιότητα της Κυπριακής Προεδρίας.

4. Η Ευρώπη στον κόσμο και πιο κοντά στους γείτονές της.

Η Κυπριακή Προεδρία θα έχει στενή συνεργασία με την Ύπατη Εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, που έχουν την ευθύνη για τα θέματα εξωτερικής πολιτικής και ασφάλειας, ώστε να διασφαλιστεί συνεκτικότητα και συνοχή. Ιδιαίτερη βαρύτητα θα δοθεί στη νότια διάσταση της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτνίασης, ώστε να ενισχυθούν οι σχέσεις με τους μεσογειακούς εταίρους, διασφαλίζοντας τον πλουραλισμό και μια πολύπλευρη σχέση, ώστε να προωθηθούν πολλαπλά κανάλια επικοινωνίας σε όλους τους τομείς της κοινωνίας. Η Προεδρία θα προωθήσει επίσης όλες τις διαδικασίες για τη διεύρυνση, καθώς ιδιαίτερη σημασία θα δοθεί στην ενίσχυση της επισιτιστικής ασφάλειας, αποσκοπώντας να δοθεί έμφαση στους αναπτυξιακούς στόχους της ΕΕ, διασφαλίζοντας πρόοδο στις δεσμεύσεις για την αναπτυξιακή συνεργασία της Ένωσης.

Η ανάπτυξη μπορεί επίσης να προωθηθεί μέσω πιο ενισχυμένης εξωτερικής εμπορικής πολιτικής της ΕΕ και η Κυπριακή Προεδρία θα εργαστεί προς αυτή την κατεύθυνση.

Η Κύπρος αναλαμβάνει την Προεδρία της Ε.Ε.⁷

Η Κύπρος είναι η πρώτη χώρα μέλος της ευρωζώνης που αναλαμβάνει την Προεδρία του Συμβουλίου της Ε.Ε. από το τέλος του 2010. Όπως επισημαίνεται από τον Euobserver, η Κύπρος προσδοκά να θέσει τον εαυτό της στον πολιτικό χάρτη της Ε.Ε. αν πολλοί την αντιμετωπίζουν υπό το πρίσμα της - σχεδόν 40 ετών- διαίρεσής της.

Επισημαίνεται ότι η Κύπρος έχει σχεδόν τριπλασιάσει τον αριθμό του προσωπικού της σε πάνω από 200 γραφεία στις Βρυξέλλες και δαπανά περίπου €61εκ για την Προεδρία του Συμβουλίου της Ε.Ε. Το ποσό είναι μεγάλο για ένα τόσο μικρό νησί. Και πολύ περισσότερο δεδομένου ότι η χώρα πρόσφατα παραδέχθηκε ότι θα επιδιώξει τη διάσωση από την ευρωζώνη. Η οικονομία της Κύπρου εξερράγη λόγω της μεγάλης έκθεσης των τραπεζών της στην Ελλάδα. Το γεγονός ότι, κατά πάσα πιθανότητα, θα είναι υπό τη μειωμένη εποπτεία των αξιωματούχων της Ε.Ε. είναι πιθανό να μειώσει την πολιτική επιρροή της στο μηχανισμό των Βρυξελλών. Ακόμη και πριν καταστεί σαφές ότι η Κύπρος θα χρειαστεί ένα πακέτο διάσωσης, οι αξιωματούχοι της Κύπρου ανησυχούσαν για το πώς θα «υπενθυμίσει» στις χώρες της Ε.Ε. ότι μια χώρα του ευρώ έχει αναλάβει την Προεδρία του Συμβουλίου και ότι πρέπει να συμμετέχουν σε όλες τις συζητήσεις για το ενιαίο νόμισμα.

Υπενθυμίζεται ότι η Δανία, η οποία έχει μόλις ολοκλήρωσε την προεδρία του Συμβουλίου της Ε.Ε., δεν είναι μέλος της ευρωζώνης. Ένα από τα κύρια άγραφα σημεία των προτεραιοτήτων της Κυπριακής Προεδρίας είναι η προσπάθεια ελαχιστοποίηση της πολιτικής έντασης μεταξύ όσων συμμετέχουν στο ευρώ και όσων δε συμμετέχουν – μια αποστολή που έχει γίνει όλο και πιο δύσκολη, καθώς η ευρωζώνη διαβουλεύεται σημαντικά βήματα προς τη δημοσιονομική και πολιτική ολοκλήρωση.

Το σημαντικότερο θέμα στην ατζέντα της Προεδρίας της Κύπρου είναι η σφράγιση της συμφωνίας για τον πολυετή προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στις «καλές εποχές» αυτό ήταν μια δύσκολη διαπραγμάτευση, ποσό μάλλον τώρα που τα κράτη μέλη συνειδητά θέλουν να μειώσουν το κόστος και επιδιώκουν να στείλουν όσο το δυνατόν λιγότερο τα χρήματα στα ταμεία της Ε.Ε. για την περίοδο 2014-2020. Εν τω μεταξύ, στο επίκεντρο της ευρωπαϊκής σκηνής αναμένεται να βρεθούν οι στενές σχέσεις της Κύπρου με τη Ρωσία. Η Κεντρική Τράπεζα της Ρωσίας δήλωσε πρόσφατα ότι η Κύπρος ήταν η μεγαλύτερη πηγή άμεσων ξένων επενδύσεων στη Ρωσική Ομοσπονδία. Έως τώρα 40.000 Ρώσοι ζουν στην Κύπρο. Η πόλη λιμάνι της Λεμεσού έχει τη δική της ρωσική εφημερίδα, δικά της σχολεία και εστιατόρια. Επισημαίνεται ότι το 2011 η Ρωσία δεσμεύτηκε σε ένα δάνειο ύψους 2,5 δις. € για τη Κύπρο.

Η προβληματική σύνδεση Κύπρου – Τουρκία αποτελεί επίσης ένα ζήτημα. Σύμφωνα με τον Euobserver, η Κύπρος είναι διαιρεμένη από το 1974 μετά την τουρκική εισβολή στο νησί, η οποία πυροδοτήθηκε από ένα πραξικόπημα από την ελληνική ηγεσία. Μια σειρά από γύρους διαπραγματεύσεων υπό την ηγεσία των Ηνωμένων Εθνών δεν κατάφεραν να επαναφέρουν τη συμφιλίωση μεταξύ των δύο πλευρών. Το Κυπριακό ζήτημα έχει οδηγήσει τις ενταξιακές συνομιλίες της Τουρκίας σε αδιέξοδο. Η Τουρκία, από την πλευρά της, έχει δηλώσει ότι δε θα έχει καμία επικοινωνία με την Κυπριακή Προεδρία της Ε.Ε.

Η Κύπρος ανέλαβε την Προεδρία του Συμβουλίου της Ε.Ε. από τη Δανία, η οποία είναι ευρέως αποδεκτό ότι πραγματοποίησε μια διαφανή και αποτελεσματική Προεδρία. Ως μη-χώρα του ευρώ, Δανοί διπλωμάτες επεσήμαναν ότι ενδεχόμενες πολιτικές ρήξεις μεταξύ όσων συμμετέχουν στο ευρώ και όσων δε συμμετέχουν δεν επιδεινώθηκαν κατά τη διάρκεια της θητείας τους. Μεταξύ άλλων, επίτευγμά της Προεδρίας της Δανίας ήταν μια συμφωνία για νομοθεσία που θα αύξανε σημαντικά την εποπτεία των Βρυξελλών στους προϋπολογισμούς των κρατών μελών της ευρωζώνης. Επιπλέον, μεταξύ των επιτευγμάτων της ήταν ένας συμβιβασμός της τελευταίας στιγμής για ένα νόμο ενεργειακής απόδοσης, μια συμφωνία σχετικά με το μέρος στέγασης του δικαστηρίου των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας της Ε.Ε. και μια συμφωνία για ένα νόμο σχετικά με τις κεφαλαιακές απαιτήσεις για τις τράπεζες. Όμως, η εξάμηνη θητεία της Προεδρίας της Δανίας έληξε με ένα ατυχές γεγονός όταν τα κράτη μέλη συμφώνησαν μεταξύ τους να μην αφήσουν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να έχει λόγο για το πώς εφαρμόζονται οι κανόνες της Ε.Ε. στα σύνορα. Έξαλλοι ευρωβουλευτές κατήγγειλαν την Προεδρία της Δανίας ότι πρόδωσε την κοινοβουλευτική δημοκρατία.

⁷ H. Mahony, “Debt-ridden Cyprus takes on EU presidency”, EUobserver, 2/7/2012

ΞΕΝΟΣ ΤΥΠΟΣ

Αγγλικός Τύπος

Ο βρετανικός τύπος επικεντρώνεται στα σχόλια της επικεφαλής του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ) για το ότι το ευρώ είναι κάτω από «οξύ στρες» και στις πιέσεις προς τη Γερμανία για σειρά μέτρων ώστε να βγάλει την Ευρώπη από την κρίση – μέτρα στα οποία η καγκελάριος Άνγκελα Μέρκελ εμφανίζεται έντονα αντίθετη. Η Κριστίν Λαγκάρντ, κάλεσε τους ηγέτες των 17 κρατών μελών εντός της ευρωζώνης να εκδώσουν ευρω-ομόλογα, να βοηθήσουν τις προβληματικές τράπεζες άμεσα και ίσως να χαλαρώσουν τους αυστηρούς όρους λιτότητας στις χώρες που έχουν λάβει ενισχύσεις - μέτρα στα οποία η Άνγκελα Μέρκελ έχει αντισταθεί. Επίσης αναφέρεται στην Ισπανία η οποία ανακοίνωσε ότι ανεξάρτητοι ελεγκτές διαπίστωσαν ότι οι τράπεζες της θα χρειαστούν έως €62 δισ. για να προστατευθούν από την οικονομική κρίση. Αναφορές γίνονται και στην αποστολή εκπροσώπων από το ΔΝΤ, την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα -την επονομαζόμενη «τρίκα»- στην Ελλάδα για να ελεγχθεί η πρόοδος της χώρας αναφορικά με τις μεταρρυθμίσεις του προϋπολογισμού της. Ορισμένοι Ευρωπαίοι αξιωματούχοι έχουν εκφράσει την άποψη ότι τα σκληρά δημοσιονομικά μέτρα που έχουν θέσει την ελληνική οικονομία σε έναν φαύλο κύκλο θα πρέπει να αναθεωρηθούν.

Ένα από τα κεντρικά θέματα στο βρετανικό τύπο αφορά στην ισπανική οικονομική κρίση. Άρθρα αναφέρουν ότι η προοπτική εξόδου της Ελλάδας από τη ζώνη του Ευρώ μαζί με τα επισφαλή οικονομικά της Ισπανίας έχουν ωθήσει την Ε.Ε. στην πιθανότητα μιας «τραπεζικής ένωσης». Η Γερμανία καθώς και άλλα κράτη μέλη επιμένουν πως μια τέτοια προσπάθεια μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο ως μέρος μιας εκστρατείας για την καλύτερη δημοσιονομική ένωση και εγκατάλειψη της εθνικής κυριαρχίας. Η ισπανική κυβέρνηση, που μείωσε τις δαπάνες καθώς και τις κοινωνικές παροχές και διέσωσε τις προβληματικές τράπεζες, υποστηρίζει ότι δεν υπάρχει τίποτε άλλο που μπορεί να κάνει και ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να δράσει τώρα για να δώσει απαντήσεις στις ανησυχίες για προβλήματα ρευστότητας της χώρας. Ανώτεροι αξιωματούχοι της ισπανικής κυβέρνησης υποστηρίζουν ότι αυτό θα μπορούσε να γίνει με τη χρήση ευρωπαϊκών πόρων για την άμεση ανακεφαλαιοποίηση των προβληματικών τραπεζών ή με άμεση παρέμβαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας στην αγορά ομολόγων. Σε δηλώσεις του ο πρωθυπουργός της Ισπανίας Mariano Rajoy δήλωσε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να ενισχύσει την αρχιτεκτονική της και ότι αυτό συνεπάγεται ότι θα κινηθεί προς περισσότερη ολοκλήρωση ενώ τα κράτη μέλη θα μεταφέρουν περισσότερη κυριαρχία ιδίως στο δημοσιονομικό τομέα. Και αυτό συνεπάγεται τη δημιουργία μιας νέας ευρωπαϊκής δημοσιονομικής αρχής που θα καθοδηγήσει τη δημοσιονομική πολιτική στη ζώνη του ευρώ, την εναρμόνιση της φορολογικής πολιτικής των κρατών μελών και θα επιτρέψει έναν κεντρικό έλεγχο των (δημόσιων) οικονομικών.

Τέλος, ο βρετανικός τύπος εστιάζεται στο δεύτερο γύρο εκλογών και το μέλλον της Ελλάδας στην ευρωζώνη. «Ευρω-θρίλερ με τα μάτια στραμμένα στην Αθήνα» υποδεικνύουν οι περισσότεροι τίτλοι στις εφημερίδες. Ενώ εστιάζουν στο γεγονός ότι αφού κανένα κόμμα δεν αναμένεται να κερδίσει με καθαρή πλειοψηφία, το πραγματικό ερώτημα είναι πόσο αποτελεσματική θα είναι η νέα κυβέρνηση που θα προκύψει. Αναμένεται να δοθούν 100 ημέρες ώστε η Ελλάδα να αποδείξει ότι μπορεί να εφαρμόσει τις μεταρρυθμίσεις που μπορούν να βάλουν την ετοιμόρροπη οικονομία και πάλι στα

πόδια της σύμφωνα με γερμανούς αξιωματούχους. Όπως κι αν έχει, είτε κερδίσει η αριστερά είτε η δεξιά αυτό που προκύπτει για τη νέα κυβέρνηση είναι ότι θα αναγκαστεί να περπατήσει σε τεντωμένο σχοινί -με την αντιπολίτευση να κουνάει βίαια το σχοινί.

- “Christine Lagarde: The euro is under 'acute stress'”, The Independent, 22/06/2012.
- “Europe holds breath on eve of Greek election as voters struggle to decide”, The Guardian, 15/06/2012.
- “Spain calls for eurozone fiscal authority”, Financial Times, 02/06/2012.

Γαλλικός τύπος

Σύμφωνα με δημοσιεύματα του Γαλλικού τύπου, ο Γάλλος Πρόεδρος François Hollande βγήκε κερδισμένος από την πρόσφατη Σύνοδο Κορυφής. Είχε θέσει τρεις στόχους: ένα σύμφωνο ανάπτυξης που θα προσαρτηθεί στη Συνθήκη για τη Δημοσιονομική Ένωση, «*συγκριμένα και άμεσα μέτρα*» για την αντιμετώπιση της κρίσης των τραπεζών στην Ισπανία και της κερδοσκοπίας κατά της Ιταλίας, και αποφυγή μιας σημαντικής μετακύλισης προς τον φεντεραλισμό. Αναφορικά με το ζήτημα της ανάπτυξης, επισημαίνεται ότι οι προτάσεις του Γάλλου Προέδρου είχαν αναπαραχθεί και από την Ε. Επιτροπή από τον περασμένο Μάρτιο και ότι το εν λόγω πακέτο ανάπτυξης δεν είναι μεγάλης εμβέλειας (1% του ΑΕΠ της Ε.Ε.) και, κατά πάσα πιθανότητα, δε θα έχει σημαντικές βραχυπρόθεσμες επιπτώσεις στην οικονομία. Επιπροσθέτως, αυτά τα μέτρα είναι λιγότερο αυστηρά από την άκαμπτη Συνθήκη για τη Δημοσιονομική Ένωση. Σύμφωνα, όμως, με το δημοσίευμα του γαλλικού τύπου, είναι σημαντικό ότι τα μέτρα αυτά υπάρχουν και ότι είναι απόφαση των ηγετών. Τα αποτελέσματα αυτά οφείλονται και στο μικρό «πραξικόπημα» του Ιταλού Πρωθυπουργού Mario Monti τη νύχτα της πρώτης ημέρας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Όμως, χάρη στο Γάλλο Πρόεδρο η γαλλογερμανική σχέση «χαλάρωσε» και μπόρεσαν και συμμετείχαν και νέοι παίκτες: η Ιταλία, η Ισπανία και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Σύμφωνα με άλλο δημοσίευμα του γαλλικού τύπου, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) δεν θα οδηγήσει μόνη της την «μεγάλη μάχη» για να σώσει το ευρώ αλλά σε συντονισμένη δράση με τα κράτη μέλη της Ε.Ε. Σύμφωνα με δηλώσεις του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (26/7/2012) Mario Draghi, «Στο πλαίσιο της θητείας μου,...η ΕΚΤ θα είναι έτοιμη να κάνει τα πάντα για να προστατεύσει το ευρώ,» προσθέτοντας αιγυμιατικά: «Πιστέψτε με, αυτό θα είναι αρκετό».

Επισημαίνεται ότι η Γερμανίδα Καγκελάριος Angela Merkel προσπάθησε να «ανακτήσει τον έλεγχο» (15/7/2012), λίγες εβδομάδες μετά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ιουνίου και λίγες ημέρες πριν αποφασίσουν οι Γερμανοί βουλευτές για την έγκριση ή όχι της παροχής βοήθειας στην Ισπανία. Η Γερμανίδα καγκελάριος προσπάθησε να επιβεβαιώσει την ευθύνη των χωρών, ακόμη και όταν η χρηματοδότηση προορίζεται μόνο για τον τραπεζικό τομέα, όπως συμβαίνει με την Ισπανία. Πρόσθεσε, μάλιστα, ότι οι Ευρωπαίοι δεν έχουν αποφασίσει οριστικά για το θέμα αυτό, παρόλο που ο επικεφαλής του μελλοντικού μόνιμου Ευρωπαϊκού Ταμείου Αρωγής Klaus Regling, από την πλευρά του, είχε υποστηρίξει ότι «στο μέλλον οι κρατικές εγγυήσεις δε θα είναι αναγκαίες, αν οι τράπεζες υποβάλουν απευθείας αίτημα για βοήθεια». Το ίδιο είχε εννοηθεί και από τον Πρόεδρο του Eurogroup Jean-Claude Juncker και τον Ε. Επίτροπο Οικονομικών Υποθέσεων Olli Rehn. Επισημαίνεται ότι το γερμανικό Συνταγματικό

Δικαστήριο θα λάβει μια πρώτη απόφαση σχετικά με το Ταμείο Αλληλεγγύης και το Δημοσιονομικό Σύμφωνο στις 12 Σεπτεμβρίου.

Σύμφωνα με δηλώσεις του François Hollande, στο περιθώριο των εκδηλώσεων για τον εορτασμό της 50 χρονία της γαλλο-γερμανικής συμφιλίωσης, δεν υπάρχει τώρα ανάγκη για τη θεσμοθέτηση ενός «Κυρίου Ευρώ» με ενισχυμένες εξουσίες στην κεφαλή του Eurogroup, σε αντικατάσταση του Jean-Claude Juncker, καθώς όλοι οι ηγέτες είναι προσηλωμένοι στις προσπάθειές για τη διατήρηση και την ενίσχυση του ευρώ. Ο Γάλλος Πρόεδρος πρόσθεσε ότι, μόλις ολοκληρώσει τη θητεία του ο Jean-Claude Juncker, θα υπάρξει μια ορθή γαλλο-γερμανική λύση. Επισημαίνεται ότι ορισμένες εφημερίδες επισημαίνουν ότι Γαλλία και Γερμανία σκοπεύουν να «αναβαθμίσουν» το επόμενο έτος το αξίωμα του Προέδρου του Eurogroup, στο ίδιο επίπεδο με το αξίωμα του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, με πενταετή θητεία και με ισχύ του όρου του αποκλεισμού της παράλληλης ενασχόλησης σε εθνικό δημόσιο αξίωμα.

- G. Biseau, « Sur la croissance ou l'union bancaire, le chef de l'Etat a marqué des points face à Angela Merkel », 29/6/2012.
- V. De Filippis , « L'Espagne panique l'arène européenne », libération, 23/7/2012
- Claire Gatinois et Philippe Ricard, « Plan concerté entre les Etats et la BCE pour sauver l'euro », LE MONDE | 27.07.2012
- « Zone euro: Merkel reste ferme face aux pays en crise », Le Monde, 16/7/2012
- « Hollande ne veut pas d'un "M. Euro" aux pouvoirs renforcés », Le Monde, 8/7/2012

Γερμανικός Τύπος

Η δυναμική κινητοποίηση της κοινής γνώμης φωτογραφίζει το σκηνικό που διαδραματίζεται στην Ευρώπη το μήνα Ιούνιο. Δεν ήταν μόνο οι Έλληνες που με την ψήφο τους αναστάτωσαν την Ε.Ε. μέχρι σχηματισμού κυβέρνησης, φοβερά αγανακτισμένοι παρουσιάζονται οι Ισπανοί, ενώ οι Ιταλοί είναι ανυπόμονοι να δουν τα αποτελέσματα της λιτότητας. Είναι εμφανές ότι το ξέσπασμα της κοινής γνώμης προμηνύει ότι η Ε.Ε. οφείλει να επαναπροσδιορίσει τους στόχους της και να νιώσει, πέρα από τον παλμό των αγορών, και τον παλμό των λαών της. Ο στόχος της ανάκτησης της εμπιστοσύνης των αγορών και η Ευρώπη των δυο ταχυτήτων που έχει τεθεί σε λειτουργία, ενεργοποιούν αργά αλλά δυναμικά τον παραγωγικό ιστό της Ε.Ε.

Τα σχόλια για το σχηματισμό κυβέρνησης στην Ελλάδα κυριάρχησαν στο γερμανικό τύπο. Οι προσδοκίες παραμένουν καταρχήν συγκρατημένες, ενώ «η Δεύτερη ευκαιρία για την Ελλάδα», όπως τιτλοφορεί το σχόλιό της η Süddeutsche Zeitung και το κλίμα ανησυχίας στα διεθνή μέσα ενημέρωσης μετά την επικράτηση της ΝΔ στις ελληνικές εκλογές, επιτείνουν την αγωνία για την επόμενη μέρα. Η Welt σχολιάζει ότι αποφεύχθηκε το χειρότερο, «Οι Έλληνες ψηφίζουν το ευρώ» σημειώνει στο πρωτοσέλιδό της, ενώ η Frankfurter Rundschau θεωρεί το έργο της νέας κυβέρνησης, υπό ασφυκτική πίεση χρόνου, ακατόρθωτο.

Η ελληνική πραγματικότητα όμως δεν ήταν αυτή που μονοπώλησε τα σχόλια του γερμανικού τύπου. Η Süddeutsche Zeitung κάνει λόγο για «Αλυσίδες στα πόδια του Νότου», σημειώνοντας ότι μετά την Ισπανία ήρθε και η ώρα της Κύπρου να προσφύγει στο μηχανισμό στήριξης. Η δεινή οικονομική συγκυρία των χωρών του ευρωπαϊκού Νότου, εκτιμά ότι έχει γίνει το σύμβολο της κρίσης, δεδομένου ότι η ιταλική οικονομία συρρικνώθηκε στο πρώτο τρίμηνο του έτους τόσο όσο δεν είχε συρρικνωθεί τα

τελευταία τρία χρόνια. Ενώ η Tagesspiegel επιχειρεί έναν παραλληλισμό της περίπτωσης της Γαλλίας με αυτήν των χωρών του ευρωπαϊκού Νότου καθώς όπως εκτιμά, τα τρία κράτη Γαλλία, Ιταλία, Ισπανία και Ελλάδα δαπανούν με απόλυτη συνείδηση περισσότερα από όσα εισπράττουν εδώ και πολλά χρόνια. Ο σχολιαστής συμπληρώνει ότι εκτός από τη Γαλλία, αυτή η «συνήθεια» διορθώθηκε εν μέρει σε Ιταλία, Ισπανία και Ελλάδα από το 2008.

Σε άλλο μήκος κύματος κινείται η ZEIT ONLINE, η οποία με τίτλο «η Γερμανία κατέστρεψε την Ισπανία» τονίζει ότι έγιναν «κραυγαλέα» λάθη σχετικά με το πακέτο διάσωσης της, με προφανή ευθύνη της ομοσπονδιακής κυβέρνησης, η οποία εμπόδιζε το ταμείο διάσωσης να αναλάβει την αποκατάσταση των τραπεζών, αντ' αυτού, τα δάνεια δόθηκαν στην ισπανική κυβέρνηση ώστε η ίδια να τα προωθήσει στις τράπεζές της. Παράλληλα η αντιπολίτευση συνεχίζει να επικρίνει την πολιτική της Καγκελαρίου για την κρίση, εκτιμώντας ότι όλο και περισσότερα μέτρα διάσωσης χωρίς διαθωτικές αλλαγές δεν θα φέρουν αποτέλεσμα ενώ κατηγορήθηκε εκ νέου για την καθυστέρηση της υιοθέτησης του συμφώνου δημοσιονομικής πειθαρχίας

Εντύπωση προκαλεί αυτό το μήνα ότι μέρος του γερμανικού τύπου εστιάζει στο ρόλο των τραπεζών στη διαχείριση της κρίσης, δεδομένου ότι τα στατιστικά στοιχεία για τα έσοδα του παγκόσμιου επενδυτικού συστήματος είναι απροσδόκητα χαμηλά, ενώ οι τραπεζίτες δείχνουν να εθελοτυφλούν. Κριτική διάθεση πέρα από τη σκληρή πραγματικότητα που βιώνει το τραπεζικό σύστημα εκφράζεται και για το μέλλον του καπιταλιστικού συστήματος καθώς «η χιονοστιβάδα χρέους» σηματοδοτεί την πτώση της ελεύθερης αγοράς, σύμφωνα με την Handelsblatt. Ενώ για τη WELT ON LINE, η νέα αποικιοκρατία της βόρειας Ευρώπης δεν θυμίζει σε τίποτα το όραμα της Ενωμένης Ευρώπης και του κοινού νομίσματος. Με άρθρο της η ZEIT ONLINE κατηγορεί τους τεχνοκράτες ότι θέτουν σε κίνδυνο την ευρωπαϊκή ιδέα με την «παγερή» πολιτική τους κατά της κρίσης. Το ευρώ από σύμβολο ενότητας μετατρέπεται σε σύμβολο της κρίσης στην συνείδηση της κοινής γνώμης και αποτελεί την αιτία κλονισμού της συνοχής της ΕΕ.

- Rolf Benders, Peter Köhler, Robert Landgraf und Michael Maisch, Die neue harte Realität der Banken, 23.06.2012, Handelsblatt
- Udo Rettberg, Düstere Zukunft für den Kapitalismus, 23.06.2012, Handelsblatt
- Thomas Schmid, EU-Kolonialismus bringt Griechenland nicht weiter, 23.06.12, WELT ON LINE
- Holger Zschäpitz, EU-Staaten müssen zurück auf Los gehen, 23.06.12, WELT ON LINE
- Ludwig Greven, Krisenpolitik Hoken wir uns Europa zurück, 23.06.2012, ZEIT ONLINE
- Euro-Rettungsschirm Opposition kritisiert Merkels Krisenpolitik, 23.06.2012, ZEIT ONLINE, dpa
- Euro-Krise Regierung und Opposition einigen sich auf Fiskalpakt, 21.06.2012, ZEIT ONLINE, dpa, AFP
- Mark Schieritz, Euro-Krise Deutschland ruiniert Spanien, 14.06.2012, ZEIT ONLINE
- Alexandra Endres, Rajoy-SMS "Spanien ist nicht Uganda", 11.06.2012, ZEIT ONLINE

- Griechenland will weniger sparen, 23.06.2012, © 2012 Financial Times Deutschland dpa
- Neun EU-Staaten wollen Finanzsteuer, 23.06.2012, Autor fed/ks Luxemburg/Frankfurt, Nummer 119, Börsen-Zeitung
- Horst Seehofer, Jürgen Trittin, Länder fordern Milliarden vom Bund, 23.06.2012, © 2012 Financial Times Deutschland

Ισπανικός Τύπος

Τις τελευταίες εβδομάδες ο ισπανικός τύπος επικεντρώνεται στην κατάσταση της ισπανικής οικονομίας και πιο συγκεκριμένα στην κατάσταση του χρηματοπιστωτικού συστήματος της χώρας. Η Ισπανία ζήτησε βοήθεια ύψους 100 δισεκατομμυρίων ευρώ για την ανακεφαλαίωση του τραπεζικού της συστήματος, αφού πρώτα εξάντλησε όλες τις πιθανές λύσεις στο πρόβλημα που αντιμετωπίζει ο τραπεζικός της τομέας. Η κύρια απαίτηση της ισπανικής πλευράς ήταν να δοθούν απευθείας τα ποσά στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα μέσω του Ταμείου για την Ομαλή Αναδιάρθρωση των Τραπεζών (FROB), χωρίς τη διαμεσολάβηση του κράτους που θα σήμαινε αύξηση του δημόσιου χρέους στο 90% του ΑΕΠ από 80% καθώς και την μη επιβολή κάποιου μνημονίου.

Αρχίζει ένας αγώνας δρόμου για την Κυβέρνηση, που περιγράφεται στα δημοσιεύματα των ισπανικών εφημερίδων. Ο πρωθυπουργός Mariano Rajoy παίρνει μέρος στη σύνοδο της ομάδας των G-20 στο Μεξικό προσπαθώντας να πείσει για την αξιοπιστία της ισπανικής οικονομίας και να πείσει για την απευθείας ανακεφαλαίωση των ισπανικών τραπεζικών ιδρυμάτων, αποσπώντας την στήριξη της ομάδας των G-20. Ταυτόχρονα βλέποντας το επιτόκιο των 10ετών ισπανικών ομολόγων να εκτινάσσεται στο 7%, όριο που δε θεωρείται βιώσιμο για ένα κράτος, ο υπουργός Οικονομίας Luis de Guindos πιάζει την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα να παρέμβει αγοράζοντας ισπανικά ομόλογα ώστε να μειωθούν οι εντάσεις στο ισπανικό χρέος. Ωστόσο ο Asmussen ξεκαθαρίζει πως η ΕΚΤ δεν μπορεί να υποκαταστήσει τις μεταρρυθμίσεις που πρέπει να γίνουν από τα κράτη.

Παράλληλα τα δημοσιεύματα κάνουν λόγο για τις ελληνικές εκλογές, οι οποίες θεωρούνταν από την ισπανική κυβέρνηση ως η κύρια πηγή των αμφιβολιών που αναπτύσσονταν στον ευρωπαϊκό χώρο και εκφράζονταν ως κόστος δανεισμού χωρών όπως η Ισπανία. Την επομένη των ελληνικών εκλογών φάνηκε πως το πρόβλημα δεν είναι η Ελλάδα και οι αναλυτές σε δημοσιεύματα υποστηρίζουν τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού θεσμού που να είναι σε θέση να αντικρούσει τις επιθέσεις των αγορών. Ο Πρόεδρος των ΗΠΑ δηλώνει πως οι αγορές θα σταματήσουν να πιέζουν την Ισπανία αφού ξεκαθαρίσει το σχέδιο διάσωσης των ισπανικών τραπεζών.

Με την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων του ελέγχου στα χαρτοφυλάκια των ισπανικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων από τους δύο ανεξάρτητους αξιολογητές, ξεκινά μια συζήτηση για την επίλυση του προβλήματος. Οι ανάγκες ανακεφαλαίωσης των τραπεζών υπολογίζονται από 51 έως 62 δισεκατομμύρια ευρώ. Τα δημοσιεύματα υποστηρίζουν πως το πρόβλημα της Ισπανίας δεν μπορεί να λυθεί με μπαλώματα αλλά με ένα ολοκληρωμένο σχέδιο που θα πείσει τους επενδυτές πως το ευρώ είναι ένα βιώσιμο νόμισμα, επισημαίνοντας πως η Ευρώπη βρίσκεται για ακόμη μια φορά στο χείλος του γκρεμού θέτοντας το δίλλημα περισσότερη Ευρώπη ή τίποτα.

Λίγο πριν την Σύνοδο Κορυφής, Merkel, Monti, Hollande και Rajoy συναντώνται στη Ρώμη όπου και αποφασίζουν την υιοθέτηση της γαλλικής πρότασης που περιλαμβάνει ένα αναπτυξιακό πακέτο ύψους 130 δισεκατομμυρίων ευρώ καθώς και την υιοθέτηση του φόρου επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, φόρο στον οποίο αντιτίθενται Ηνωμένο Βασίλειο και Λουξεμβούργο.

Τα δημοσιεύματα στον ισπανικό τύπο συνεχίζουν καταγράφοντας τις θέσεις των ευρωπαίων ηγετών εν όψει της Συνόδου Κορυφής. Ο Mariano Rajoy επιθυμεί να εξασφαλίσει την απευθείας χρηματοδότηση των ισπανικών τραπεζών, ο Mario Monti επιζητεί μια συμφωνία που θα μειώσει τις εντάσεις στα ιταλικά ομόλογα, η Angela Merkel φαίνεται προσκολλημένη στην δημοσιονομική προσαρμογή και ο Francois Hollande εμφανίζεται να μην επιθυμεί περισσότερη Ευρώπη κάτι που θα μεταφραζόταν σε απώλεια εθνικής κυριαρχίας. Η Σύνοδος τελειώνει και η αποφάσεις χαρακτηρίζονται ως οι πιο σημαντικές που έχουν ληφθεί από Σύνοδο Κορυφής. Στο κείμενο των αποφάσεων περιλαμβάνεται η άμεση ανακεφαλαίωση των ισπανικών τραπεζών, η εποπτεία των ευρωπαϊκών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων από την ΕΚΤ (θέση της Merkel για την απευθείας ανακεφαλαίωση των ισπανικών τραπεζών), το αναπτυξιακό πακέτο των 130 δισεκατομμυρίων ευρώ καθώς και η αγορά ομολόγων χωρών που βρίσκονται σε «έκτακτη ανάγκη» από τον ESM.

Η αρχική ευφορία των δημοσιευμάτων που χαιρετίζουν τις αποφάσεις της Συνόδου και μιλούν για την επιτυχή συνεργασία Monti, Hollande και Rajoy, επισκιάζεται από τη δήλωση της φιλανδικής κυβέρνησης, η οποία ξεκαθαρίζει ότι θα προσπαθήσει να εμποδίσει την αγορά ομολόγων προβληματικών χωρών από τον ESM. Ταυτόχρονα Βρυξέλλες και ΔΝΤ ζητούν από τον Rajoy να προβεί σε μεταρρυθμίσεις για τη μείωση του ελλείμματος. Η Ισπανία κατάφερε να πάρει ένα ακόμα έτος διορία για τη μείωση του ελλείμματος της στο 3% το 2014. Ο πρωθυπουργός ανακοινώνει μέτρα ύψους 65 δισεκατομμυρίων ευρώ για την επόμενη διετία και τα δημοσιεύματα κάνουν λόγο για επιτήρηση της ισπανικής οικονομίας ως αντάλλαγμα της βοήθειας προς τις τράπεζες. Η συμφωνία για τη διάσωση των τραπεζών προβλέπει 32 όρους ανάμεσα στους οποίους είναι η αύξηση της κεφαλαιακής επάρκειας στο 9%, η αυστηρή επιτήρηση των ισπανικών τραπεζικών οντοτήτων και η μεταφορά αρμοδιοτήτων από το υπουργείο Οικονομικών και στην Τράπεζα της Ισπανίας.

- Claudi Perez, “10 días para salvar el euro (o ‘dónde he visto yo esto antes’)”, El Pais, 21/6/2012.
- Diego Lopez Garrido / Carlos Carnero Gonzalez, “La Constitución europea, al rescate de la Unión”, El Pais, 30/6/2012.
- Efe, “Hollande propone un pacto de crecimiento por valor de 120.000 millones euros”, El Mundo, 17/6/2012.
- Isabel Lafont/ Amanda Mars, Las dudas sobre la solvencia de España se agudizan a pesar del resultado en Grecia, El Pais, 18/6/2012.
- Javier González, “La banca necesitará hasta 62.000 millones de euros para sanearse”, El Mundo, 21/6/2012.
- Joaquin Estefania, “¿Sirvió de algo la cumbre europea?”, El Pais, 9/7/2012.
- Juan Luis Cebrian, “Una libra de carne fresco, El Pais, 17/6/2012.
- L. Doncel / M.Gonzalez, “Europa acuerda la recapitalización directa de la banca española, El Pais, 29/6/2012.

- Pablo Ordaz / Miguel Gonzalez, “La UE destinará 130.000 millones a un nuevo plan para el crecimiento”, El Pais, 22/6/2012.
- Reuters, “Finlandia y Holanda tratan de bloquear el acuerdo de la ayuda a España”, el Mundo, 2/7/2012.

ΤΥΠΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ

- Βερέμης Θ., «Απαισιόδοξα προγνωστικά για τον πλανήτη», Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 15/7/2012
- Τσούκαλης Λ., «Η νέα διαχωριστική γραμμή δεν θα κρατήσει πολύ», Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 15/7/2012
- Ιωακειμίδης Π.Κ., «Επικίνδυνες αγκυλώσεις», ΤΑ ΝΕΑ, 29/06/2012
- Ιωακειμίδης Π.Κ., «Η Ευρώπη γύρισε σελίδα;», ΤΑ ΝΕΑ, 13/07/2012
- Ιωακειμίδης Π.Κ., «Τα λάθη της διαπραγμάτευσης», ΤΑ ΝΕΑ, 27/07/2012
- Καζάκος Π., «Η επανίδρυση του κράτους. Χωρίς βαθιά διοικητική μεταρρύθμιση η ανάπτυξη θα είναι εφήμερη», ΤΑ ΝΕΑ, 4/7/2012.
- Καζάκος Π., «Περί της ‘ιδιοκτησίας’ του Μνημονίου. Πώς και γιατί πρέπει να εμπλακεί η (μάλλον αρνητική ή έστω δύσπιστη) κοινωνία», ΤΑ ΝΕΑ, 9/7/2012
- Καζάκος Π., «Που θέλουμε να πάμε; Από την προάσπιση του status quo στον σχεδιασμό του μέλλοντος της παιδείας», ΤΑ ΝΕΑ, 31/7/2012.
- Κουλουμπής Θ., «Ελλάδα, γέφυρα ή μπαλκόνι;», Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 22/7/2012
- Κουλουμπής Θ., «Στην Ελλάδα δεν γίνεσαι πρωθυπουργός χωρίς γραβάτα», Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 1/7/2012

ΞΕΝΟΣ

- “Angela Merkel and Francois Hollande meet other European leaders to discuss debt crisis”, The Independent, 22/06/2012.
- “Angela Merkel stands firm on eurozone debt crisis”, The Independent, 14/06/2012.
- “As Greece prepares to vote, euro issues dominate election battleground”, The Guardian, 10/06/2012.
- “Britain’s unresolved eurozone dilemma”, Financial Times, 26/06/2012.
- “Brussels acts over garlic tax”, Financial Times, 21/06/2012.
- “Christine Lagarde: The euro is under ‘acute stress’”, The Independent, 22/06/2012.
- “ECB chief Mario Draghi sees gradual economic recovery”, The Independent, 06/06/2012.
- “EU bank reforms”, Financial Times, 19/06/2012.
- “EU banking union: taxing question”, Financial Times, 27/06/2012.
- “Euro crisis: use Greece as a springboard for change”, The Guardian, 16/06/2012.
- “Europe holds breath on eve of Greek election as voters struggle to decide”, The Guardian, 15/06/2012.
- “Eurozone bank union: guiding light”, Financial Times, 08/06/2012.
- “Fears rise over EU handling of debt crisis”, Financial Times, 12/06/2012.
- “‘Friend of Greece’ François Hollande gives bailout ultimatum”, The Guardian, 14/06/2012.
- “Greek crisis: ‘The most dangerous thing is panic’”, The Guardian, 16/06/2012.
- “Spain calls for eurozone fiscal authority”, Financial Times, 02/06/2012.
- “The political test facing the euro”, Financial Times, 27/06/2012.
- “Turkey warns over Cyprus EU role”, The Independent, 07/06/2012.
- “Twitter tale shows distrust between Greece and Germany”, The Guardian, 18/06/2012.
- Authers J., “Memories of Lehman hang over Greek polls”, Financial Times, 17/06/2012.
- Baetz J., “Angela Merkel insists Europeans must press ahead with reforms”, The Independent, 12/06/2012.

- Bale T., “Coalition or winner-takes-all? A warning from Britain and Greece”, The Guardian, 19/06/2012.
- Barber T., “Greece’s western ties strained by crisis”, Financial Times, 13/06/2012.
- Barber T., “Will hungry Greek bear dance to EU tune?”, Financial Times, 18/06/2012.
- Barker A. and Masters B., “Brussels looks to bank investors not taxpayers”, Financial Times, 08/06/2012.
- Barker A. and Wilson J., “Eurozone off on journey to central control”, Financial Times, 29/06/2012.
- Barker A., “Backing grows for one EU bank supervisor”, Financial Times, 18/06/2012.
- Barker A., “Cameron blocks EU patent deal”, Financial Times, 28/06/2012.
- Barker A., “National interests threaten EU bank reforms”, Financial Times, 05/06/2012.
- Bawden T., “We must prepare for Greek exit, says Andrew Tyrie”, The Independent, 06/06/2012.
- Buiter W., “Race to save euro will follow ‘Grexit’”, Financial Times, 21/06/2012.
- Burke M., “Britain can find no traction in Europe for its anti-EU clamouring”, The Guardian, 03/06/2012.
- Carnegie H., “France seeks eurozone stability package”, Financial Times, 13/06/2012.
- Carnegie H., “Hollande pressed to show his hand”, Financial Times, 26/06/2012.
- Chaffin J. and Spiegel P., “EU plans incentives for new Greek leaders”, Financial Times, 14/06/2012.
- Chaffin J., “Greek knife edge could mean long slow cut”, Financial Times, 17/06/2012.
- Chaffin J., Spiegel P. and Carnegie H., “Italy’s demands hold up growth package”, Financial Times, 28/06/2012.
- Chaffin J., Spiegel P. and Peel Q., “Creditors stand firm on Greece bailout terms”, Financial Times, 13/06/2012.
- Charalambous Ch., “Cyprus’s request for a bailout greatly raises the fear of contagion”, The Guardian, 26/06/2012.
- Chu B. and Paterson T., “Eurozone ready to back down to please markets”, The Independent, 14/06/2012.
- Chu B., “Beleaguered Spain poised to request EU bailout”, The Independent, 09/06/2012.
- Chu B., “Eurozone divided as time runs out for Spain”, The Independent, 07/06/2012.
- Chu B., “Eurozone’s big four put hopes in €130bn growth package”, The Independent, 23/06/2012.
- Chu B., “Fiscal union blueprint fails to calm financial markets”, The Independent, 27/06/2012.
- Chu B., “Germany can’t save everyone, says Merkel as Spain’s problems mount”, The Independent, 15/06/2012.
- Chu B., “Now Cyprus asks for bailout – but Angela Merkel stands firm”, The Independent, 26/06/2012.
- Chu B., “Shrinking eurozone economy ratchets up crisis”, The Independent, 22/06/2012.
- Cieski J. and Buckley N., “Warsaw and Prague warn on bank union plan”, Financial Times, 27/06/2012.
- Cordon G. and Meade G., “Markets up after surprise eurozone deal”, The Independent, 29/06/2012.
- Cordon G., “Britain’s economic recovery is being ‘killed off’ by eurozone crisis, says Osborne”, The Independent, 10/06/2012.
- Cordon G., “George Osborne ‘optimistic’ over eurozone crisis”, The Independent, 07/06/2012.
- Cordon G., GEOFF MEADE, “David Cameron vows to win ‘safeguards’ for Britain at EU summit”, The Independent, 28/06/2012.
- Davies N., “Merkel urges gradual political union in Europe”, The Independent, 07/06/2012.
- Day M., “Soros warns of three-month window to save the single currency”, The Independent, 05/06/2012.

- Dinmore G. and Segreti G. and Spiegel P., "Monti lashes out at Germany ahead of summit", Financial Times, 26/06/2012.
- Dinmore G. and Spiegel P., "Eurozone rift deepens over debt crisis", Financial Times, 22/06/2012.
- Dinmore G., "Monti gets approval for labour reforms", Financial Times, 27/06/2012.
- Dombey D., "Cyprus closer to seeking EU bailout", Financial Times, 03/06/2012.
- Dombey D., "Cyprus eyes EU option to shore up banks", Financial Times, 22/06/2012.
- Elliott L., "Greece election: international action needed more than ever", The Guardian, 17/06/2012.
- Elliott L., "Spain's banking bailout plays out a running theme of the eurozone crisis", The Guardian, 12/06/2012.
- Elliott L., Smith H. and Kollwe J., "World Bank warns that euro collapse could spark global crisis", The Guardian, 16/06/2012.
- Elliott L., Wintour P. and Treanor J., "Germany might have to sacrifice Greece to save euro, George Osborne suggests", The Guardian, 12/06/2012.
- Foley S. and Leftly M., "US and euro slump sends markets into global spin", The Independent, 05/06/2012.
- Freedland J., "As the crisis gets bigger, the politicians are getting smaller", The Guardian, 15/06/2012.
- Grice A., "David Cameron under pressure from MPs as EU demands end to rebate", The Independent, 29/06/2012.
- Guérot U., "Germans are now thinking the unthinkable on European integration", The Guardian, 19/06/2012.
- Henley J., "Greek debt crisis: the agony of Athens", The Guardian, 19/06/2012.
- Henley J., "Greek elections: the conclusions", The Guardian, 19/06/2012.
- Hope K. and Spiegel P., "Samaras's political judgment in focus", Financial Times, 21/06/2012.
- Hope K., "Greece seeks to soften bailout terms", Financial Times, 22/06/2012.
- Hume T., "UK faces £5bn bill if Greece leaves euro", The Independent, 05/06/2012.
- Hutton W., "Europe will thrive. But we could be doomed to a life on the fringes", The Guardian, 10/06/2012.
- Hutton W., "The facts are clear. This cruel austerity experiment has failed", The Guardian, 02/06/2012.
- Inman Ph. and Wintour P., "EU leaders hold emergency talks as Greece prepares for pivotal election", The Guardian, 15/06/2012.
- Inman Ph., "Deeper recession looms as factory output slumps", The Guardian, 01/06/2012.
- Inman Ph., "Greece economic woes deepen as tax receipts nosedive", The Guardian, 25/06/2012.
- Jenkins P., "Spanish stress test bars foreign banks", Financial Times, 23/06/2012.
- Jenkins S., "The euro gets off scot-free in this debacle – just like the black rat", The Guardian, 07/06/2012.
- Lapavistas C. and Henley J., "Costas Lapavistas answers your questions on Greece and the eurozone crisis", The Guardian, 13/06/2012.
- Lichfield J., "If this 'last chance' fails, it really will be time to brace for the final crash", The Independent, 28/06/2012.
- MacAskill E., "Obama: Greek election results offer 'positive prospect' for recovery", The Guardian, 18/06/2012.
- Malkoutzis N., "Eurozone crisis: Greece faces an agonising election choice", The Guardian, 13/06/2012.
- Mallet V. and Barker A., "Spain to ask for aid as EU fights debt crisis", Financial Times, 24/06/2012.
- Mallet V. and Johnson M. and Spiegel P., "Defiant Spain to test the bond market", Financial Times, 01/06/2012.

- Mallet V. and Spiegel P., "Rajoy presents Spain bailout as 'victory'", Financial Times, 10/06/2012.
- McDonald-Gibson Ch., "Eurozone crisis leads to drastic cuts in development aid", The Independent, 25/06/2012.
- Meade G., "Jose Manuel Barroso hails 'defining' EU summit", The Independent, 26/06/2012.
- Merrick J., "Miliband unveils plans for anti-austerity alliance in Europe", The Independent, 17/06/2012.
- MORRIS N. and Paterson T., "George Osborne threatens referendum over place in the EU", The Independent, 07/06/2012.
- Oakley D. and Watkins M., "Debt fears temper Europe euphoria", Financial Times, 29/06/2012.
- Oakley D., "Spain and Italy's bond yields push higher", Financial Times, 25/06/2012.
- Parker G. and Barker A., "Cameron in pledge to City over EU bank union", Financial Times, 12/06/2012.
- Parker G. and Barker A., "Cameron rejects calls for vote on Europe", Financial Times, 29/06/2012.
- Parker G., "Clegg warns on high stakes in EU", Financial Times, 26/06/2012.
- Parker G., "Hague presses for audit on EU law", Financial Times, 27/06/2012.
- Parker G., Jenkins P. and Warrell H. and Barker A., "Cameron warned on risks of EU exit", Financial Times, 25/06/2012.
- Paterson T., "Spain caves in to market pressure and asks Europe for bank bailout", The Independent, 06/06/2012.
- Peel Q. and Spiegel P., "Germany dashes eurozone expectations", Financial Times, 13/06/2012.
- Peel Q., "EU foreign ministers discuss integration", Financial Times, 19/06/2012.
- Peel Q., "Germans back euro by small majority, poll finds", Financial Times, 27/06/2012.
- Peel Q., "Merkel under pressure at home on fiscal pact", Financial Times, 17/06/2012.
- Pickard J., "UK faces role as underwriter to Greece", Financial Times, 04/06/2012.
- Popham P., "Alexis Tsipras: He's got the euro in his hands", The Independent, 16/06/2012.
- Pratley N., "Markets crave some certainty in Greece", The Guardian, 17/06/2012.
- Smith H., "Greek coalition government unveiled", The Guardian, 21/06/2012.
- Smith H., "Antonis Samaras appointed Greece's prime minister", The Guardian, 20/06/2012.
- Smith H., "Antonis Samaras sworn in as Greek prime minister", The Guardian, 20/06/2012.
- Smith H., "Cyprus leader unhappy with remedies forced on bailed-out countries", The Guardian, 25/06/2012.
- Smith H., "Greece urgently needs a pro-European government, says George Papandreou", The Guardian, 15/06/2012.
- Smith H., "Greece's ailing leaders to miss EU summit on eurozone crisis", The Guardian, 24/06/2012.
- Smith H., "Greek election: scramble to form coalition to steer country through crisis", The Guardian, 17/06/2012.
- Smith H., "Greek elections: Antonis Samaras faces tough task to forge unity", The Guardian, 18/06/2012.
- Smith H., "Greek leaders' illnesses throw government into disarray", The Guardian, 25/06/2012.
- Smyth J. and Gardner D., "Ireland backs EU fiscal pact", Financial Times, 01/06/2012.
- Smyth J., "Dublin hails eurozone 'game changer'", Financial Times, 29/06/2012.
- Spiegel P. and Barker A., "IMF challenges Berlin's crisis response", Financial Times, 21/06/2012.

- Spiegel P. and Chaffin J., "Europe agrees crisis-fighting measures", Financial Times, 29/06/2012.
- Spiegel P. and Fenton B., "Greek bailout plans to be renegotiated", Financial Times, 19/06/2012.
- Spiegel P. and Mallet V., "Spain poised to seek bailout", Financial Times, 08/06/2012.
- Spiegel P. and Mallet V., "Spain seeks eurozone bailout", Financial Times, 10/06/2012.
- Spiegel P. and Peel Q., "Eurozone officials in all-night aid fight", Financial Times, 28/06/2012.
- Spiegel P., "Bailout lite: How rescue differs from Greece", Financial Times, 10/06/2012.
- Spiegel P., "Doubt clouds robust Spain bailout", Financial Times, 10/06/2012.
- Spiegel P., Mallet V. and Atkins R., "Europe weighs up limited Spanish rescue", Financial Times, 06/06/2012.
- Spiegel P., Peel Q. and Carnegie H., "Merkel digs in heels over action on euro", Financial Times, 27/06/2012.
- Steinglass M., "Anti-austerity mood strikes Dutch voters", Financial Times, 25/06/2012.
- Stephens Ph., "Cameron bids Europe a Churchillian goodbye", Financial Times, 11/06/2012.
- Stewart H., "Eurozone leaders prepare for Greek negotiations over bailout terms", The Guardian, 19/06/2012.
- Stewart H., "Greek coalition seeks two extra years to meet bailout deficit targets", The Guardian, 24/06/2012.
- Thornhill J., "Saving Europe", Financial Times, 10/06/2012.
- Traynor I., "Greek election winner Antonis Samaras under pressure to form broad coalition", The Guardian, 18/06/2012.
- Traynor I., "Greek elections: two weeks of volatility loom for European Union", The Guardian, 17/06/2012.
- Traynor I., "Greek elections: two weeks of volatility loom for European Union", The Guardian, 17/06/2012.
- Traynor I., Smith H. and Wintour P., "Greek elections: voters give Europe and single currency a chance", The Guardian, 18/06/2012.
- Treanor J., "Eurozone crisis: Banking sector could be 'wiped out' if weakest nations leave", The Guardian, 13/06/2012.
- Treanor J., "Greek euro exit: some scenarios", The Guardian, 15/06/2012.
- Osborne D. and Chu B., "Angela Merkel ready to relent on bailout deal to give Spain and Italy a lifeline", The Independent, 20/06/2012.
- Watkins M., "Bondholders fear losses in Spain bailout", Financial Times, 25/06/2012.
- Watkins M., "Spanish and Italian borrowing costs rise", Financial Times, 28/06/2012.
- Weisbrot M., "Christine Lagarde's perverse praise for Latvia's economic 'success'", The Guardian, 07/06/2012.
- Wiesmann G. and Peel Q., "Merkel faces up to stormy parliament", Financial Times, 29/06/2012.
- Wiesmann G. and Peel Q., "Legal move threatens EU rescue fund", Financial Times, 21/06/2012.
- Wiesmann G., "Troika to supervise Spanish bank loan", Financial Times, 11/06/2012.
- Wintour P., "Cameron urges Greece to act fast in forming new government", The Guardian, 18/06/2012.
- Wintour P., "David Cameron to discuss Greek crisis with G20 leaders before summit", The Guardian, 15/06/2012.
- Wintour P., "European leaders hold video conference to avert a market meltdown next week", The Guardian, 15/06/2012.
- Wise P. and Spiegel P., "Lisbon to inject €6.6bn into largest banks", Financial Times, 04/06/2012.
- Woodcock A., "British public will not prop up ailing European banks, says David Cameron", The Independent, 07/06/2012.

- Woodcock A., "David Cameron hails eurozone crisis 'progress'", The Independent, 20/06/2012.
- Woodcock A., Meade G. and Tapsfield J., "David Cameron and Barack Obama urge 'immediate plan' over eurozone crisis", The Independent, 06/06/2012.

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

- Andronikidou A. & Kovras I., "**Cultures of Rioting and Anti-Systemic Politics in Southern Europe**", Abstract: The article investigates why, despite similar background conditions, Greece has been the site of frequent, highly visible, fringe, anti-system politics and street riots, while similar phenomena are rare in Spain. Although the article's focal point is the eruption of the December 2008 riots in Athens, it sheds light on the two countries' diverse social reactions to the sovereign debt crisis. Deploying the tool of media framing, it argues that historical legacies and political cultures matter. In the Greek case, the transition to democracy shaped a political 'culture of sympathy' towards acts of resistance to the state, a culture that has been institutionalised since the mid-1970s.
- Arter D., "**Analysing 'Successor Parties': The Case of the True Finns**", West European Politics, Volume 35, Issue 4, 2012.
- Baker K. & Stoker G., "**Metagovernance and nuclear power in Europe**", Journal of European Public Policy, Volume 19, Issue 6, 2012.
- Borghetto E. & Giuliani M., "**A Long Way to Tipperary: Time in the Italian Legislative Process 1987–2008**", Abstract: The Italian legislature does not enjoy widespread trust. At least one of the reasons has to be the perception of its inefficiency. Comparatively, the Italian law-making process is slow and most policy-makers complain about the difficulties experienced in trying to speed up the process. In spite of the political relevance of the topic, the issue has not attracted much scientific attention. This study tries to cover that void, focusing explicitly on the temporal dimension of law-making and analysing the duration of more than 3,000 laws approved during the period of 1987–2008: 21 years of intense Italian political history. Our exploratory analysis finds that successful proposals spend most of their time in those stages preceding the discussion in parliament, waiting to find room on the agenda. Concentrating on ordinary laws, we realise that the factors that expedite a legislative process are its sponsorship, the procedure adopted, the policy sector, and the timing of introduction, whereas the level of consensus is not associated with the duration of the process.
- Chou M.-H., "**Constructing an internal market for research through sectoral and lateral strategies: layering, the European Commission and the fifth freedom**", Journal of European Public Policy, Volume 19, Issue 6, 2012.
- Curini L. & Zucchini F., "**Government Alternation and Legislative Party Unity: The Case of Italy, 1988–2008**", West European Politics, Volume 35, Issue 4, 2012. Abstract: The large literature on legislative party unity identifies the confidence relationship, i.e. the threat of being voted out of office and losing agenda setting powers, as well as cabinet membership, as two crucial institutional sources of party discipline. However, by focusing on the dramatic change in the Italian political system following the 1994 election, the article shows that the impact of these factors on party unity (and the direction of this impact) hinge crucially on the possibility of government alternation rather than mere cabinet turnover. This is illustrated by an index of party unity that explicitly focuses on the behaviour of individual MPs derived from a roll-call analysis of the Italian Chamber of Deputies during the period 1988–2008.
- Desmet P., Van Spanje J. & de Vreese C., "**Second-order institutions: national institutional quality as a yardstick for EU evaluation**", Journal of European Public Policy, Volume 19, Issue 6, 2012.

- Dolezal M., Ennsner-Jedenastik L., Müller W. C. & Winkler A.K., **"The Life Cycle of Party Manifestos: The Austrian Case"**, West European Politics, Volume 35, Issue 4, 2012
- Dosemeci M., **"Turkish Opposition to the Common Market: An Archaeology of Nationalist Thought, 1967–1980"**, South European Society and Politics, Volume 17, Issue 1, 2012
- Dür A. & Mateo G., **"Who lobbies the European Union? National interest groups in a multilevel polity"**, Journal of European Public Policy, Volume 19, Issue 6, 2012. Abstract: What explains variation across national interest groups in their amount of lobbying on legislative proposals in the European Union (EU)? We present an argument that leads to the expectation that resource-rich associations engage in more lobbying on EU legislation than other associations. Moreover, we expect business associations to have privileged access to the European Commission and national governments; and citizens' groups to parliaments. Using original data from a survey of 1,417 interest groups in Germany, Ireland and Spain, we find support for these expectations. We conclude that national associations are heavily involved in EU lobbying, but that resource-endowment and type matter for access. The article is of relevance to the literatures on interest groups in the EU, the EU's (alleged) democratic deficit, and the role of civil society in governance beyond the nation state.
- Elmelund-Præstekær C. & Baggesen Klitgaard M., **"Policy or institution? The political choice of retrenchment strategy"**, Journal of European Public Policy, Volume 19, Issue 6, 2012. Abstract: The present study breaks new ground in the study of welfare reform by developing the theoretical argument that governments can choose between transparent policy retrenchment and less-transparent institutional retrenchment when pursuing welfare state contraction. Policy retrenchment is transparent because it reallocates substantial benefits and has direct and immediate consequences for welfare recipients. Institutional retrenchment is less transparent as it reallocates institutional authority and primarily has indirect long-term consequences. Owing to the difference in transparency and direct effects on the voter population, we theoretically propose that elected officials may choose strategically between policy and institutional retrenchment. Consistent with the theoretical argument, we demonstrate that policy retrenchment is more frequently used in times of economic hardship and on welfare issues protecting against risks that are imposed disproportionately on the lower social strata. Contrary to our expectation, however, left-leaning governments do not apply strategies of policy retrenchment more often than right-wing governments.
- Fleckenstein T., **"The Politics of Labour Market Reforms and Social Citizenship in Germany"**, West European Politics, Volume 35, Issue 4, 2012. Abstract: This article investigates the reasons why the EU tried to promote environmental norms in the Doha round. It argues that the EU's support of a 'greener' World Trade Organization stems from tensions between the rigidity of the domestic dynamics of positive integration in the EU and the increased bindingness of negative integration commitments undertaken under the WTO. Consensual decision-making procedures in the EU led societal groups to push for stringent food safety and environmental regulations in the EU, and made them very resistant to change. These dynamics of positive integration, however, produced rules that were inconsistent with negative integration commitments undertaken under the WTO, at a time when the creation of a quasi-judicial dispute settlement mechanism in the trade regime had greatly increased the bindingness of WTO rules. As a result of the twofold effect of domestic and international institutional constraints, EU decision-makers were subject to compelling incentives to try and strengthen legitimate exceptions from WTO rules and immunise European regulation against WTO legal challenges. Empirical evidence on how the EU shaped its trade-and-environment agenda in the run-up to the Doha Round in 2001, as well as how it negotiated in the subsequent period, lends support to the argument.

- G. Jansen, De Graaf N. D. & Need A., **"Exploring the Breakdown of the Religion–Vote Relationship in The Netherlands, 1971–2006"**, West European Politics, Volume 35, Issue 4, 2012.
- Germano L., **"FIAT Goes it Alone: the Italian Car Industry, the Government and the Crisis of the 2000s"**, South European Society and Politics, Volume 17, Issue 1, 2012
- Gropas R. & Triandafyllidou A., **"Migrants and Political Life in Greece: Between Political Patronage and the Search for Inclusion"**, South European Society and Politics, Volume 17, Issue 1, 2012. Abstract: This article explores the challenges that have arisen in the fields of political participation and naturalisation policies from the past two decades of immigration to Greece. It discusses the ways in which mainstream political parties have responded to changing societal conditions and ensuing political challenges. For electoral purposes they have reached out to the (naturalised) co-ethnic communities, while in recent years the normative debate has been moving towards the need to accommodate the political entitlements of third-country nationals legally residing in Greece.
- Helboe Pedersen H., **"What do Parties Want? Policy versus Office"**, West European Politics, Volume 35, Issue 4, 2012.
- Kalaycıoğlu E., **"Kulturkampf in Turkey: The Constitutional Referendum of 12 September 2010"**, South European Society and Politics, Volume 17, Issue 1, 2012. Abstract: The referendum of 12 September 2010 saw the resurfacing of the main cultural cleavages in Turkish society, resulting in a major kulturkampf between the more socio-cultural liberal and secular coastal provinces and the more religious conservative hinterland. The AKP and some Islamist and Turkish nationalist fringe parties supported the 'yea' vote, the rest of the political parties supported 'nay', and the Kurdish nationalists boycotted the referendum. Individual-level statistical analysis of the vote indicates that partisanship, ideological splits, economic satisfaction and religiosity played a major role in influencing vote choices. A highly divided society, producing a 60–40 divide across a host of political issues, seemed to have emerged, helping the governing AKP get its way through heightened conflict.
- Poletti A. & Sicurelli D., **"The EU as Promoter of Environmental Norms in the Doha Round"**, West European Politics, Volume 35, Issue 4, 2012.
- Roederer-Rynning C. & Schimmelfennig F., **"Bringing codecision to agriculture: a hard case of parliamentarization"**, Journal of European Public Policy, Volume 19, Issue 6, 2012. Abstract: The Lisbon Treaty extended the codecision procedure to the Common Agricultural Policy. This is not only a hard case of parliamentarization but also a deviant case for existing explanations of the empowerment of the EP. We argue that the parliamentarization of agricultural policy in the EU cannot be explained by policy-seeking, inter-institutional bargaining or legitimacy-seeking behaviour – or by sectoral policy dynamics in general. In a process-tracing analysis we show that it was part of a broader process of legal rationalization and democratic constitutionalization in the constitutional Convention, which prevailed over the resistance of vested policy interests.
- Staniland M., **"Regulating aircraft emissions: leadership and market power"**, Journal of European Public Policy, Volume 19, Issue 6, 2012.
- Trauner F., **"The European Parliament and Agency Control in the Area of Freedom, Security and Justice"**, West European Politics, Volume 35, Issue 4, 2012. Abstract: Despite aptly capturing the EU as a multi-principal model, the principal–agent literature has neglected the question of under what conditions a particular institution may become a principal. This article proposes a research framework that defines a principal not only through its involvement in the legal procedure establishing the agent, but also through its impact on the day-to-day work and institutional development of this agent. Using the case of the European Parliament and agency control in the Area of Freedom, Security and Justice, it is argued that the Parliament has managed partially to compensate in the post-delegation phase for constrained ex ante legal involvement. The key conditions allowing the Parliament to enter the circle of principals have been altered default conditions through the introduction of co-decision in Justice and Home Affairs policy,

and the strategic behaviour of the agent in the principals' competition for leadership and control.

- Wright C. F., **"Policy Legacies, Visa Reform and the Resilience of Immigration Politics"**, West European Politics, Volume 35, Issue 4, 2012.
- Wright C.F., **"Policy Legacies, Visa Reform and the Resilience of Immigration Politics"**, West European Politics, Volume 35, Issue 4, 2012 Abstract: AbstractThe article investigates why, despite similar background conditions, Greece has been the site of frequent, highly visible, fringe, anti-system politics and street riots, while similar phenomena are rare in Spain. Although the article's focal point is the eruption of the December 2008 riots in Athens, it sheds light on the two countries' diverse social reactions to the sovereign debt crisis. Deploying the tool of media framing, it argues that historical legacies and political cultures matter. In the Greek case, the transition to democracy shaped a political 'culture of sympathy' towards acts of resistance to the state, a culture that has been institutionalised since the mid-1970s.
- Zwolski K., **"The EU and a holistic security approach after Lisbon: competing norms and the power of the dominant discourse"**, Journal of European Public Policy, Volume 19, Issue 6, 2012.

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ

- Deriglazova L., Makarychev A.S. and Reut O., **"Russian Foreign Policy: What is not seen from the Kremlin"**, CEPS Working Document, 06/06/2012.
- Ayadi R., Arbak E. and De Groenm W.P., **"Implementing Basel III in Europe: Diagnosis and avenues for improvement"**, CEPS Policy Brief, 26/06/2012.
- Carmassi J., Di Noia C. and Micossi St., **"Banking Union in the Eurozone and the European Union"**, CEPS Commentary, 12/06/2012.
- Carrera S., Guild E., da Silva J.S. and Wiesbrock A., **"The results of inquiries into the CIA's programme of extraordinary rendition and secret prisons in European states in light of the new legal framework following the Lisbon Treaty"**, European Parliament, Brussels, 01/06/2012.
- Daniel Gros, Dirk Schoenmaker, **"Cleaning up the mess: Bank resolution in a systemic crisis"**, CEPS Commentary, 07/06/2012.
- De Grauwe P. and Ji Y., **"Self-Fulfilling Crises in the Eurozone: An Empirical Test"**, CEPS Working Document, 22/06/2012.
- Gros D., **"Democracy vs. the Eurozone"**, CEPS Commentary, 04/06/2012.
- Kostanyan H. and Nasieniak M., **"Moving the EU from a Laggard to a Leader in Democracy Assistance: The Potential Role of the European Endowment for Democracy"**, CEPS Policy Brief, 15/06/2012.
- Ayadi R., Arbak E. and De Groenm W.P., **"Regulation of European Banks and Business Models: Towards a new paradigm?"**, CEPS Paperback, 26/06/2012.
- Ayadi R., Danielsson J., Laeven R., Pelsser A., Perotti E. and Wüthrich M., **"Countercyclical Regulation in Solvency II: Merits and Flaws"**, CEPS Commentary, 25/06/2011.
- Balfour R., **"Between the past and the future: unfinished business in the EU and the Balkans"**, EPC Commentary, 26/06/2012.
- Behr T., **"After the Revolution: The EU and the Arab Transition"**, Notre Europe, 15/06/2012.
- Bertoincini Y., **"Federal Leap or Political Unions?"**, Notre Europe Note, 22/06/2012.
- Brady H., **"The EU must fight corruption and defend the rule of law"**, CER Insight, 14/06/2012.
- Debomy D., **"Do the Europeans still believe in the EU?"**, Notre Europe Étude, 15/06/2012.
- Emerson M., **"Implications of the Eurozone Crisis for EU Foreign Policy: Costs and Opportunities"**, CEPS Commentary, 01/06/2012.
- Fabbrini S., **"After the Euro Crisis: The President of Europe - A new paradigm for increasing legitimacy and effectiveness in the EU"**, EuropEos Commentary, 01/06/2012.

- Fernandes S., **"European guarantees to get out of the crisis?"**, Notre Europe Policy Brief, 21/06/2012.
- Frangakis N., **"Which kind of solidarity: A tentative approach to the Sharpened debate about the EU in the Member States"**, EKEME, June 2012.
- Giovannini A., Gros D., Ivan P., Kaczyński P.M., Valiante D., **"External Representation of the Euro Area"**, European Parliament, Brussels, 01/06/2012.
- Grant Ch., **"Japan's response to China's rise"**, CER Policy Brief, 13/06/2012.
- Grant Ch., **"Needed: A Franco-German concordat"**, CER Insight, 27/06/2012.
- Gros D., **"The Fiscal Economics of a Greek Exit"**, CEPS Commentary, 01/06/2012.
- Gros D., **"Why an ESM programme could be a kiss of death: Recovery Values and Subordination"**, CEPS Commentary, 27/06/2012.
- Gross E., **"The end of the EU Police Mission in Bosnia and Herzegovina: What lessons for the Common Security and Defence Policy?"**, EPC Policy Brief, 13/06/2012.
- Johnson J., **"Britain must defend the single market"**, CER Essay, 22/06/2012.
- Knops L., **"CAP Reform: Will the European Parliament take the bull by the horns?"**, CEPS Commentary, 07/06/2012.
- Lannoo K., **"Banking Union in Three Steps"**, CEPS Commentary, 12/06/2012.
- Martens H., **"It's now or never for European growth"**, EPC Commentary, 28/06/2012.
- Micossi St., **"An Agenda for the European Council: Feasible steps to bring the eurozone back from the precipice"**, CEPS Policy Brief, 20/06/2012.
- Moeller A. and Parkes R., **"Germany as Viewed by Other EU Member States"**, EPIN Working Paper, 21/06/2012.
- Pascouau Y., **"Developing support for wavering asylum systems: convincing mechanisms?"**, EPC Commentary, 27/06/2012.
- Shutes L., **"Labour Supply Curves for EU Member and Candidate States: An applied general equilibrium analysis"**, Factor Markets Working Paper, 21/06/2012.
- Springford J., **"Some sorts of austerity are better than others"**, CER Insight, 01/06/2012.
- Tilford S., **"Germany's own goal: Why Berlin's sense of invulnerability will be its undoing"**, CER Insight, 22/06/2012.
- Tindale St., **"Saving emissions trading from irrelevance"**, CER Policy Brief, 29/06/2012.
- Vitorino A. and Delors J., **"Stability and growth: perfecting the new European pact"**, Notre Europe, 06/06/2012.
- Vitorino A., **"The European 'Fiscal Compact': a goal or a starting point?"**, Notre Europe, 17/06/2012.
- Vitorino A., **"The Spanish situation leads us to the banking union"**, Notre Europe, 26/06/2012.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

- 7/7/2012: Το Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ), σε συνεργασία με το Γερμανικό Ίδρυμα Bertelsmann, φιλοξένησε δημόσια συζήτηση με θέμα τη **«Μεταρρύθμιση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Διακυβέρνησης»**, Αθήνα.
- 5/7/2012: Το Ελληνικό Κέντρο Ευρωπαϊκών Μελετών και Ερευνών διοργάνωσε συζήτηση στοργυλής τραπέζης με θέμα **«Τι είδους αλληλεγγύη; Η συζήτηση στην Ε.Ε.»**. Κύριοι εισηγητές: Ν. Φραγκάκης (Δικηγόρος Πρόεδρος ΕΚΕΜΕ) και Α.Δ. Παπαγιαννίδης (Δικηγόρος, Δημοσιογράφος & μέλος Δ.Σ. ΕΚΕΜΕ), Αθήνα.
- 2-4/7/2012: Το Διεθνές Κέντρο Μελετών Ευξείνου Πόντου διοργάνωσε το πέμπτο International Black Sea Symposium 2012 με θέμα **"The Black Sea region as an influential crossroad between East and West: A path towards extroversion"**, Αθήνα.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΕΕΕΠ

1. ΕΚΔΟΣΕΙΣ

- Ανδρέου, Γιώργος, Συνοχή και διαρθρωτική πολιτική στην Ευρωπαϊκή Ένωση, Παπαζήσης, Αθήνα 2002.
- Διαμαντίκος, Κων/νος - Τριαντόπουλος, Χρήστος, Το Διαδίκτυο στην υπηρεσία της έρευνας, Εκδόσεις Εργαστηρίου Ευρωπαϊκής Ενοποίησης και Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Αθηνών, 2006.
- Διαμαντίκος, Κωνσταντίνος, Θεωρία και πρακτική της αξιολόγησης Προγραμμάτων, δράσεων και πολιτικών, Παπαζήσης, Αθήνα 2007.
- Δούση, Εμμανουέλα, Η κοινοτική περιβάλλοντος και η επίδρασή της στην περίπτωση της Ελλάδας, Παπαζήσης, Αθήνα 2002
- Καζάκος, Πάνος, Αναθεώρηση του συντάγματος και Οικονομία. Δοκίμιο οικονομικής ανάλυσης των συνταγματικών θεσμών, Εκδόσεις Παπαζήσης, Αθήνα 2007.
- Καζάκος, Πάνος, Στη Μέση του Δρόμου; Η Ελλάδα και η Πρόκληση της Ανταγωνιστικότητας, Εργαστήριο Ευρωπαϊκής Ενοποίησης και Πολιτικής, Μεταμεσονύκτιες Εκδόσεις, Αθήνα 2005.
- Κοτσιαρός, Αθανάσιος, "www.ΠολιτικόΙσλάμ.online.tr" Η ηλεκτρονική παρουσία του Τούρκικου πολιτικού Ισλάμ στο διαδίκτυο, Παπαζήσης, Αθήνα 2004.
- Κουτσιαράς, Νίκος, Η Λήψη Αποφάσεων σε μια Οικονομική Ένωση. Υποδείξεις με αφετηρία τη σύγχρονη οικονομική θεωρία της πολιτικής, Παπαζήσης, Αθήνα 2003.
- Κουτσιαράς, Νίκος, Ποιος ελπίζει ή φοβάται τις Βρυξέλλες; Η ρυθμιστική παρέμβαση της Ε.Ε. στις αγορές εργασίας, Παπαζήσης, Αθήνα 2004.
- Μιχαλάκη Σ. & Φιλίνης Κ., «Τι συμβαίνει στο βασίλειο της Δανιμαρκίας. Ευελιξία με ασφάλεια και οι επιδόσεις της αγοράς εργασίας», Παπαζήσης, Αθήνα, 2009.
- Μπόττσιου, Κων/να, Μεταξύ ΝΑΤΟ και ΕΟΚ. Η Ευρώπη σε αναζήτηση μιας αμυντικής και πολιτικής ένωσης, 1949-1957, Παπαζήσης, Αθήνα 2002.
- Koutsiaras, Nikos, Understanding Economic and Monetary Union, Institute of European Integration and Policy, Metamesonykties Ekdoseis, Athens 2005.
- Τριαντόπουλος, Χρήστος, Εποπτεία τραπεζικού συστήματος: Η ευρωπαϊκή εμπειρία και το νέο κανονιστικό πλαίσιο, Παπαζήσης, Αθήνα 2008.

2. ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Α. Μέλη ΔΕΠ και Συνεργάτες από άλλα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα

- Διαμαντόπουλος, Χρήστος, "Διοικητικές αντιλήψεις και Διοικητικά συστήματα: Αγγλοαμερικάνικη και ευρωπαϊκή παράδοση". WP. A01/06, 2006 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-A0106
- Καζάκος, Πάνος, "Ανταγωνιστικότητα, Ανάπτυξη και Απασχόληση. Εθνικές δυνατότητες και προτεραιότητες.", WP. A03/04, 2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-A0304
- Καζάκος, Πάνος, "Στη Μέση του Δρόμου; Η Ελλάδα και η Πρόκληση της Ανταγωνιστικότητας", 2005 στο eeep.pspa.uoa.gr/Met.Ekd.pdf
- Κουτσιαράς, Νίκος, "Η στρατηγική της Λισαβόνας και η έκθεση Kok: Μεταξύ οικονομικής σκοπιμότητας και πολιτικής ορθότητας", WP. A02/05, 2005 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-A0205
- Λάβδας, Κώστας - Χρυσόχδου, Δημήτρης, Νέες κατευθύνσεις στη μελέτη της ευρωπαϊκής πολιτείας, WP. A02/06 (2006) στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-A0206
- Μαραβέγιας Ν., «Σε αναζήτηση ευρωπαϊκής στρατηγικής για την ύπαιθρο», WP. A01/08 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-A0108.pdf
- Τζιφάκης, Νικόλαος - Φακιολάς, Ευστάθιος Τ. "Οι επιχειρήσεις ειρήνης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα Δυτικά Βαλκάνια", WP. A02/04, 2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-A0202
- Ananiadis, Blanca, "From Lisbon to Lisbon: Narratives of Social Europe". UACES 37th Annual Conference and 12th Research Conference, WP. A02/07, 2007 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-A0207
- Attina, Fulvio, Building the Union: an evolutionist interpretation, IEIP-EKEM (Conf.) 09 στο [eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM\(Conf.\)09.pdf](http://eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM(Conf.)09.pdf)
- Bellamy, Richard, New modes of democracy: Can there be EU Democracy without parties or political representation? IEIP-EKEM (Conf.) 08 στο [eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM\(Conf.\)08](http://eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM(Conf.)08)
- Castiglione, Dario, Notes on "The role of political identity in European integration", IEIP-EKEM (Conf.) 07 στο [eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM\(Conf.\)08.pdf](http://eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM(Conf.)08.pdf)
- Diamantopoulos, Christos, "Thoughts on logical positivism, simon's decision theory and the aristotelian teleology", WP. A01/07, 2007 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-A0107
- Kaczynski, Piotr Maciej, "Polish Dilemmas on the New European Union Treaty", Institute of Public Affairs (Warsaw) στο eeep.pspa.uoa.gr/IPA.pdf
- Kassimatis, George, Common cultural roots - The cornerstone of the European Union IEIP-EKEM (Conf.) 05, στο [eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM\(Conf.\)05.pdf](http://eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM(Conf.)05.pdf)
- Kazakos, Panos, After the Constitutional Debacle: What way ahead for the Union?, IEIP-EKEM (Conf.) 10, στο [eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM\(Conf.\)10.pdf](http://eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM(Conf.)10.pdf)
- Kazakos, Panos, Europeanisation, Public Goals and Group Interests: Convergence Policy in Greece, 1990-2003 στο eeep.pspa.uoa.gr/WEP.pdf
- Kazakos, Panos, Scenarios for the future of Europe, WP. A01/05, 2005 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-A0105
- Koutsiaras, Nikos - Andreou, George, Small can be beautiful: The EU budget - and the financial perspectives for 2007-2013, WP. A01/04, 2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-A0104

- Manitakis, Antonis, The impasses in constitutionalising the EU and the perspective of moving from the shared sovereignty of states to "condominium" of peoples, IEIP-EKEM (Conf.) 02 στο [eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM\(Conf.\)02](http://eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM(Conf.)02)
 - Pagoulatos, George, Deepening vs Widening: Revisiting the dilemma, IEIP-EKEM (Conf.) 06 στο [eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM\(Conf.\)06.pdf](http://eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM(Conf.)06.pdf)
 - Papadopoulou, Lina, Lost in "translation" or, how political visions IEIP-EKEM (Conf.) 04: regarding the future of Europe are "translated" into constitutional arrangements
 - Taylor, Paul, The State of European Integration: a view on the present and future perspective, IEIP-EKEM (Conf.) 01 στο [eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM\(Conf.\)01](http://eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM(Conf.)01)
 - Trechsel, Alexander, The Swiss model: a bonanza for EU studies, IEIP-EKEM (Conf.) 03, [eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM\(Conf.\)03](http://eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM(Conf.)03)
- Β. Ερευνήτες και Επιστημονικοί Συνεργάτες Ε.Ε.ΕΠ**
- Δούκας, Γιάννης, "Η παγκόσμια διατροφική κρίση και η θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης", WP. B01/08:
 - Διαμαντίκος, Κωνσταντίνος - Λαμπρίδης, Παναγιώτης, "Η Αναζήτηση της Ειρήνης στο Αιγαίο: Μία Συνολική Αποτίμηση της Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης και Ασφάλειας στις Ελληνοτουρκικές Σχέσεις", WP. B08/04 2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0804
 - Διαμαντίκος, Κωνσταντίνος, Θεωρία και μέθοδοι αξιολόγησης κοινωνικό - οικονομικών παρεμβάσεων, WP. B05/06, 2006 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0506
 - Μανούζας, Ζήσης, "Μείωση των ωρών εργασίας: Είναι αποτελεσματικό μέτρο για την αύξηση της απασχόλησης;", WP. B07/04, 2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0704
 - Ματσουκά, Κλεοπάτρα, Η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση: Προβλήματα, Προοπτικές, Προκλήσεις, WP. B04/06, 2006 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0406
 - Μπουρίκος, Δημήτρης, Ζητήματα κοινωνικοασφαλιστικής μεταρρύθμισης στην Ελλάδα, Επισημάνσεις και προτεινόμενη βιβλιογραφία, WP. B03/06, 2006 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0306
 - Παπούλιας, Ευάγγελος, Διεθνές και Ευρωπαϊκό πλαίσιο της εθνικής πολιτικής μουσείων. Περιπτώσιολογική μελέτη Αρκαδίας, WP. B01/07, 2006 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0107
 - Σκάλλκος, Δημήτρης, "Από τον Ρεπουμπλικανικό Φιλελευθερισμό στη Δημοκρατία των Ελευθεριών: Μία προσέγγιση ανα-σημασιοδότησης της "φιλελεύθερης σοσιαλδημοκρατίας", WP. B02/07, 2007 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0207
 - Σοφού, Στεργούλα, "Η Αναπτυξιακή Βοήθεια ως μέσο της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Περίπτωση των Δυτικών Βαλκανίων", WP. B06/04, 2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0604
 - Τριαντιδής, Αρης, "Οικονομικές προεκτάσεις της περιφερειακής ολοκλήρωσης στα Βαλκάνια", WP. B05/04, 2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0504
 - Andreou, George, Regional Policy in Greece Sectoral Case Study The Operational Programme "Competitiveness", WP. B01/04, 2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0104
 - Choros, Panagiotis, Political Conditionality in the European Neighbourhood Policy: The Case of the Southern Mediterranean WP. B02/05, 2005 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0205
 - Demiri, Eleni - Vlioras, Evangelos, The Greek Contribution to CFSP and Civilian Crisis Management, WP. B02/04, 2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0204
 - Frangakis, Nikos - Papayannidis, A.D. - Demiri, Eleni - Vlioras, Evangelos, FORNET CFSP Annual Report 2004-Greece, WP. B03/04, 2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0304
 - Kotsiaros, Athanasios, The change of the Greek foreign policy strategy towards Turkey: the Greek official political discourse, WP. B01/06, 2006 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0106
 - Petrelli, Marina - Vallianatou, Anna, The medium-small and big member states: willing enough to draw common positions during the European Convention and IGC debate on CFSP and ESDP?, WP. B02/06, 2006 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0206
 - Triantafillou, Martha, Forecasting conflicts with the use of event data: The Greek-Turkish case of Imia, WP. B04/04, 2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0404
 - Trantidis, Aris, Interests, Ideas and Norms: The Strategy of 'Symbiosis' in the European Neighbourhood Policy, WP. B03/05, 2005 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0305
 - Trinquelle Isabelle, "La spécificité de la gestion des déchets dans les îles au regard du droit communautaire" στο eeep.pspa.uoa.gr/IsabelleTrinquelle-French.pdf
 - Vallianatou, Anna, The Iraq crisis: did the fourth EU-Greek Presidency follow a problem solving approach?, WP. B01/05, 2005 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0105

Κείμενα εργασίας Μονάδα Τουρκίας

- Kotsiaros, Athanasios, "Turkish National Elections 2007: Choosing between democracy and authoritarianism", RUT-WP03/07, 2007 στο <http://eeep.pspa.uoa.gr/RUT-WP03.07.pdf>
- Κοτσιαρός, Αθανάσιος (επ.), «Η Ευρωπαϊκή Κοινή Γνώμη και η Τουρκία: Διαπραγμάτευση ενάντια στη θέληση των ευρωπαίων πολιτών;» RUT-WP02/07, 2007 στο <http://eeep.pspa.uoa.gr/RUT-WP02.07.pdf>
- Τριαντόπουλος, Χρήστος, «Τουρκική οικονομία: Το τρένο του 2006 θα εκτροχιαστεί το 2007;», (2007) RUT-WP01/07 στο <http://eeep.pspa.uoa.gr/RUT-WP01.07.pdf>
- Τσαπακίδης, Χρήστος, «Οι Ρωσοτουρκικές Σχέσεις στη Μεταψυχροπολεμική Εποχή: Επαναπροσδιορισμός και Νέες Τάσεις», RUT-WP04/07, 2007 στο <http://eeep.pspa.uoa.gr/RUT-WP04.07.pdf>